

Gf
5

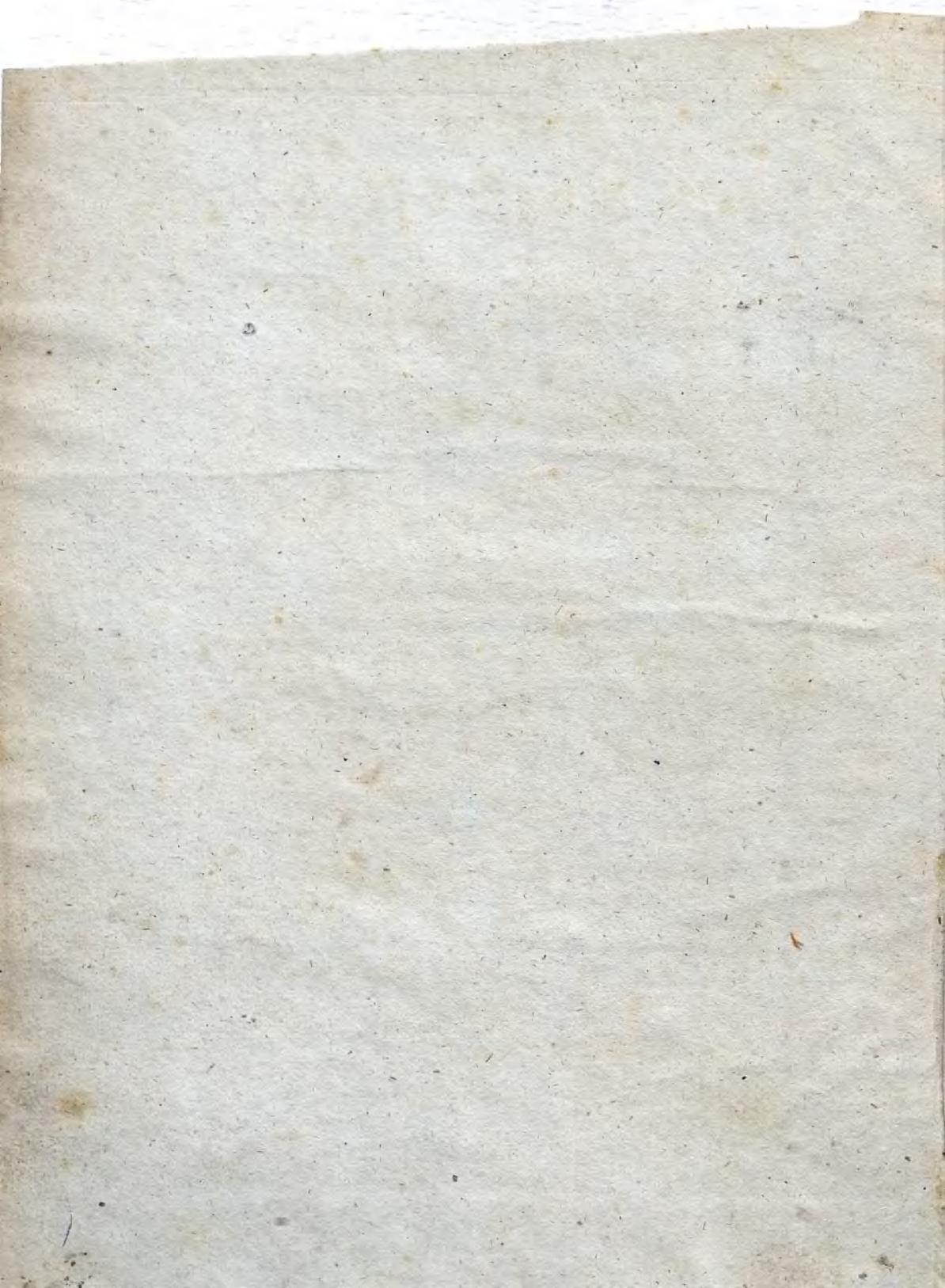
BUCHZEICHEN

MAX PINKUS

35/2373

ffl.

358.1937.

D E

SIGNIS SEU SIGNETIS

NOTARIORUM VETERUM

I N

SILESIACIS TABULIS,

PRAEMISSA BREVI COMPARATIONE TABULARUM
SILESIACARUM CUM GERMANICIS,

S C R I P S I T

Dr. IOHANNES GUSTAVUS THEOPHILUS BÜSCHINGIUS,
PROFESSOR EXTRAORDINARIUS HISTORIAE ARTIS MEDII AEVI RE-
RUMQUE DIPLOMATICARUM ET ARCHIVARIUS UNIVERSITATIS
LITERARIAE VRATISLAVIENSIS.

CUM C SIGNETIS IN VII TABULIS LITHOGRAPHICIS.

4545

VRATISLAVIAE MDCCXX.

T Y P I S K U P F E R I A N I S.

THE SIEGE OF
TROY

MICHAEL PITT-RIVERS

K1

THE SIEGE OF TROY

BY MICHAEL PITT-RIVERS, F.R.S., F.B.A.

WITH ILLUSTRATIONS BY JAMES H. GREEN

OXFORD

CLARKE, BELL AND CO., LTD., 1912. 12S. 6D.

PRINTED IN GREAT BRITAIN BY CLARKE, BELL AND CO., LTD.

AT THE UNIVERSITY PRESS, CAMBRIDGE, 1912.

ALL RIGHTS RESERVED

PRINTED IN GREAT BRITAIN BY CLARKE, BELL AND CO., LTD.

PRO O E M I U M.

Si quis, qui hucusque de rebus germanicis non nisi lingua patria in permultis scriptis usus, nunc lingua sibi non adeo familiari Lectores alloquitur, necesse habet eorum precibus indulgentiam implorare. Muneris novi Academicici ingressus elaborationem imperat Disquisitionis, cui libenter elegi argumentum ex arte diplomatica, quam novissimis temporibus non tam magna cum diligentia quam decimo septimo et octauo saeculo viri docti tractavisse mihi videntur.

Sane viri celeberrimi, qui repente quasi ex nihilo doctrinam rerum diplomaticarum creaverunt et construxerunt, partem universalem tali diligentia exornavere, ut parum admodum adiici possit. Pars autem diplomatica specialis adhuc desiderat diligentissimas investigationes, et quia fere tot genera eiusdem sunt, quot terras medio aevo Germania habuit, diversitas locorum quaeque novam et propriam disquisitionem facit necessariam.

De rebus Silesiacis diplomaticis quaestio universa hucusque facta non reperitur; quanquam passim haud contemnendi sed laude magna digni viri multis historicis scriptis nonnullas observationes, exempli gratia de titulis cognominibusque ducum, de testibus, de sigillis etc. prodiderint. Veritas axiomatum, quae Mabillon, Gatterer, et alii libris immortalibus consignaverunt,

apparet ex aequalitate tabularum unius saeculi in omnibus Germaniae terris. Videlicet si legere potes et intelligis tabulas scriptas ad litora liquidi viridisque Rheni, perspicies etiam illas, quas tibi offerunt orae turbidi et lutei fluminis Viadri.

Specialis Silesiacae artis diplomaticae thema paucis his per tractabo foliis, partim ad probandam eius similitudinem cum ceteris terris germanicis, partim ad demonstrandam proprietatem Notariorum Silesiacorum.

Atque ut redeam ad initium huius prooemii, veterum Chronicorum, Tabularum, aliorumque Scriptorum Latinorum lector diligens et scrutator medii aevi mel eloquii romani inde non colligit, sed saepius favos sermonis barbari vocabulorumque mandere cogitur. Quodsi igitur hisce scriptis inde adhaereat ceraginis istiusmodi, rogo te, Lector benevolentissime, ne in germanissimo patriae filio Latinae linguae commendationem desideres.

A P H O R I S M I

EX ARTE DIPLOMATICA SPECIALI SILESIACÀ.

Ars diplomatica Silesiae ignorat solennitatem istam insignem, quae in perscriptionibus Germanorum Imperatorum reperitur. Nulla firma conjunctio erat inter primos Germaniae Reges et Poloniae Silesiaeque Duces. Igitur tabulae imperatorum usque ad Carolum IV, qui Rex Bohemiae, simul Silesiae princeps erat, nullae ad res Silesiacas pertinentes inveniuntur. Referendarios, Apocrisarios et Cancellarios eo sensu quam in imperialibus tabulis reperimus, et qui generali Notariorum nomine comprehenduntur, ignorat Silesia. Duces huius terrae Cancellarios quidem habebant, quibus commissa erant publica negotia secularia, sed ad omnes causas legales, ad scribendas perscriptiones, usi sunt notariis curiae, qui saepe erant Capellani et fere semper homines ecclesiastici.

Antiquissima tabula omnium Silesiae tabulariorum hucusque reperta est anni 1175 ab Duce Boleslao data, qui primus huius terrae Dux proprius erat. Iam inde hoc ab anno usque ad hoc saeculum tabulae reperiuntur lingua Latina, Polonica, Bohemica et Germanica scriptae. Leges igitur cognoscere, quibus notarii curiae sunt usi, facillima res est.

Contemplemur itaque generatim tabulas Silesiacas secundum ordinem, quem in doctrina artis diplomaticae solemus observare.

Gatterer enumerat in elementis artis diplomaticae universalis vocis diplomatis, quae raro in ipsis diplomatibus occurrit, synonyma §. 14. Ars diplomatica specialis Silesiaca nobis praebet Synonymon, quod huic maximo doctori in rebus diplomaticis incognitum fuisse videtur. Hoc verbum est series. Sic enim incipit Dux Opoliensis Boleslaus literas anni 1297: »Ideoque nos Boleslaus dei gratia dux Opoliensis notum facimus universis hanc seriem inspecturis.“

Lingua Latina notarii curiae, ecclesiastici homines et omnes scriptores tabularum usi reperiuntur in primis diplomatibus. Verosimile videtur esse mihi — timide loquor ita, quia quamquam permagnam partem tabularum vidi, tamen nullo modo omnes omnino novi, ideoque fieri potest, ut in Silesia superiori praeципue tabulae lingua patria perscriptae reperiantur — verosimile igitur est, non ante finem saeculi tertii decimi lingua Germanica, Bohemica aut Polonica diplomata fuisse conscripta. Superior itaque hic est usus linguae patriae, quam in ceteris Germaniae regionibus. Et quia Silesia communem linguae Germanicae et Slavicae usum habebat, utroque etiam sermone partim in regionibus juri Teutonico, partim in curiis, villis et civitatibus juri Polonico addictis, sunt conscripta diplomata. Attamen tabulae lingua Bohemica aut Polonica scriptae praecipue in inferiore Silesia rarissimae sunt.

Quibus in rebus invicem congruant diplomata variarum regionum, iam dixi; hinc omnia, quae proferunt libri in quibus ars diplomatica traditur, de structura, coniunctione, scriptura etc. literarum, spectant etiam ad tabulas omnes ejusdem temporis Silesiacas.

Literis longioribus, quibus conscriptae sunt tabulae nonnullorum Imperatorum Romanorum ab initio usque ad finem, Si-

lesii ab initio scripturae tantum usi sunt et prima linea fere tantum ita scripta est.

Siglae verbales simplices occurrunt nobis praecipue, ubi in literis confirmativis antiquae tabulae de verbo ad verbum repetitae et insertae reperiuntur, et nomina testium ex scripto originali expressa sunt. Interdum etiam dator diplomatis per singularem literam tantum indicatur. Exempli gratia, in diplomate ex tabulario monasterii Lubensis (Actum in Cozle (Kosel) et datum Anno domini M° C° C° C° quarto Indicione ij quarto kal. Marcij): „Nos igitur w. dei gra Dux“ etc. W est litera singularis nominis Wladislai. Tum nominantur ii, qui fratri Iohanni in Kasymir (praepositura Monasterii Lubensis) partem possessionis permiserunt his verbis: „quod Albertus. Nicolaus. Dominicus. cum duabus Sororibus, videlicet Agata et Sdeslaua, filij harmuconis et Bertoldus cum uxore ipsorum patruus“ etc. deinde ad finem legitur ita: „ut eandem vendicionem dictorum A. N. D. et sororum eorundem filiorum P*) et B patrui eorum“ etc.

Chrismon paucae tabulae duntaxat monstrant, et semper figura huius signi divini constat in diplomatibus Silesiacis litera singulari C, sine omnibus ornamentis aliis.

Notas Tironis frustra ibi quaeris; igitur hac diffcili doctrina, quam eruditissimus et celeberrimus Koppius novissimis temporibus nobiscum communicavit, non uti potes.

Abbreviaturarum sensum in Silesiacis diplomatibus praebent lexica et explicationes Waltheri, Baringii, Mannerti et aliorum virorum eruditorum longe atque late cognitorum. Et de nostris diplomatibus idem quod de libris Latinorum manuscriptis generatim tenendum est, quo sint antiquiora, eo paucioribus abbreviaturis impedita esse.

*). Quis est ille P? — H (?) Harmuconis.

Notae numerales recentiores sive Arabicae non inventiuntur ante ea saecula, quibus omnes tabulae germanicae eas adhibent: ideoque in scriptis Silesiacis nunc notis Romanorum numeralibus, nunc verbiis latinis aut theotiscis expressi sunt numeri. Haec sunt exempla latinorum diplomatum: — „Nos Goscho de Münsterberg — rite ac rationabiliter vendidimus Herbordo scriptori cui in Munsterberch“ — libertatem vnius mansi, siti ante civitatem Munsterberch“ etc. „actum et datum in swidnicz (Schweidnitz) Anno domini. M°. CCC° XI°. Illustris Gruber invenit in monasteriis Austriacis versus Moravia et Bohemiam sitis tabulas ab decimo tertio usque ad decimum sextum saeculum, in quibus numeri per notas numerales Arabicas expressi erant. Silesia nobis haec exempla non dedit, quamquam certum est, in Silesia notas numerales Arabicas iam tertio decimo saeculo adhibitas fuisse; quod numerus anni 1206 in margine antiquissimae picturae collectionis picturarum huius Universitatis literariae docet. — Nil habeo quod de interpolatione et lineis in tabulis Silesiacis annotare possim.

Quoad formulas sunt hae similes iis, quas scriptores artis diplomaticae docuerunt. Tales sunt nonnullae primorum Ducum Silesiae formulae. Boleslaus incipit diploma fundationis Monasterii Lubensis ab anno 1175 his verbis: „In nomine sancte et individue trinitatis.“ Tabulae anni 1201, per quam idem Dux praeposituram Casimir fundavit, tale initium dedit. „In nomine domini amen. Ne cum tempore transeunte transeant a posterorum notitia, quae fuerint temporaliter facta et ordinata literarum debent perhennari testimonio et a stipulatione proborum hominum roborari.“

Filius huius Ducis, Henricus primus, dictus barbatus, fundavit anno 1203 monasterium Monialium Trebnicensium. Diploma primum sic incipit: „Memorie Novercatur Oblivio, et longinquitate temporis gestorum series obscuratur, nisi Vivacibus

literarum indicis ad posteros propagetur; Quod igitur in remissionem peccatorum humili devotionis affectu partivi huic pagelle ad notitiam tam presencium quam futurorum transferendum commisi.“ Inter omnes autem formulas huius ducis Henrici et aliorum omnium mihi videbatur sequens notatu dignissima, quia Notarios Silesiae non inscios sententiarum Romanorum poetarum et praecipue Horatii demonstrat. Est illud diploma anni 1234 quod incipit: „In nomine Domini Amen. Quia sicut videmus et frequenter audimus, Mors aequo pede pulsat tabernas pauperum et turres potentum, Nec fit aliquid sub sole quod non tendat ad interitum.“

Henricus quartus Dux Wratislaviensis, ille celeber praeco amoris, quem historia literaria germanica primum nominat scriptorem inter Silesiae incolas, his verbis incepit diploma: „In nomine domini amen. Licet in eximiis Principatibus constituti Regnorum solia dirigamus instantis tamen fati Necessitate compellimus, ut dum meditamur devota mente novissima, ad placitum disponamus et gloriam celestis vite longiorem“ etc.

Et ut praeebeamus etiam exempla formularum linguae paternae, exscriptas dabo hic duas; alteram anni 1444: „In Gotis Namen amen, Sind alle Ding, die sich zu czeiten begynnen, vnd anhebin, die vorgehen auch Ja der czeid, Es sey denne, das dye selbigen Ding mit schriftlichin und vorsigisten Brieffen crefftiglichen bestetigit vnd befestigit werden;“ Alteram anni 1501: „In dem namen der Heiligen vnd vnerfeilten Dreyfaltigkeit Seliglichen Amen.. Auf das die geschicht der Fursten in vnuorgessenheit durch die vorgengliche zceyt nicht kwemen, duncket vns von notten zu sein, Solchs durch Brieff und Handfesten schriftlich bey Menschlichem gedachtnisse zw behalden.“

Non distinximus singulas formulas, quas viri docti multi tradunt, sed dedimus semper totum verborum complexum, quia Lector eruditus facile potest cognoscere singulas illas, quas Mabillon, Gatterer et alii inter formulas introitus denominant.

De aliis formulis, quanquam eae nihil novi nobis praebent, observandum, tantum pauca addam et quidem de arte symbolica, etsi doctores nonnulli rei diplomaticae, praecipue celeberrimus Iustus ab Schmidt dictus Phiseldeck, non necessariam partem artis diplomaticae eam credant.

Symbolorum in diplomatibus Silesiacis mentio rarissima est: attamen notatu dignissimum eorum exemplum tabularium hospitalis S. Mathiae Wratislaviensis nobis praebet. Gatterer hoc posuit exemplum: „Per pileum Richardus I., Rex Angliae, Henrico VI, Romanorum Imperatori, in cuius custodia detinebatur, regnum Angliae tradidit, eumque de hoc investivit. Per virgam et pileum Ducatus, praesertim in Anglia, collati sunt.“ — Nostri exempli annus est 1300, 1310 seu 1313 (incertus enim est, quia sic formula perscriptionis temporis scripta: „Actum in Cymiterio ecclesie nostre predice“ (est ecclesia de Sancta Margaretha districtus Wratislaviensis) „anno domini M°. CCC°. decimo tercio. kl. Martii“). Hoc diploma verba sequentia exhibet nobis: „Petrus plebanus ecclesie de Sancta Margaretha profitetur, quod constitutus coram eo Iohannes Languelt, miles, tradidit iure proprio in perpetuum Molendinum situm in fundo detis ecclesie predice, eo iure quo ipsum possidebat, --- viro discreto Cunado de Wirbicz pro quinquaginta marcis pecunie usualis. Nos autem“ — adduntur haec ipsissima verba tabulae — „huiusmodi vendicionem ratam habentes et gratam, ipsum Cunadum per pilleum ipsius Johannis militis de ipso molendino duximus presencialiter inuestiendum.“

Aliud signum investiturae, quod documentum Silesiacum habet, est illud per clavem. Haec traditio est fere unica, quae nobis ex illis antiquis temporibus remansit. In tabulario hospitalis Sancti Mathiae Wratislaviensis reperitur (sub Nr. 168. novi chronologici Indicis) diploma, quod Andreas de Rosslawicz, Canonicus et Officialis Wratislaviensis anno 1353 perfecit. In eo

„Nicolaus balneator unam marcam annui et perpetui census pro novem marcis cum dimidia rite et rationabiliter vendidit in et super stuba balneali et area sive orto“ (horto) „prope et circa molendinum hospitalis sancti Mathie foris ciuitatem Wratislauiam situatam“ etc. — „Idemque Nicolaus ibidem censem eundem in manus nostras“ (scilicet Andreae de Rosslawicz) „tamquam ordinarii“ (scilicet judicis) „per clavem vnam beniuole et libere resignauit.“ — „Et nos“ (haec sunt ipsa verba Andreae de Rosslawicz) „huiusmodi libera resignacione recepta dictum dominum et fratrem Iohannem“ (hic Iohannes, quondam plebanus in Cruceburg et frater ordinis Cruciferorum cum stella, est emtor hujus census) „et omnes suos successores quibus nomine veri testamenti legauerit sev duxerit commitendum per eandem clauem, curauimus inuestire.“

Staurologiae usus rarus est in explicandis Silesiae diplomatibus. Crux in fronte tabulae posita, et ante datum, quo loco rarissime invenitur*), mihi nusquam occurrit; in margine chirographorum autem, tam partitorum quam indentatorum, interdum vidi. Subscriptionibus tabularum hoc signum divinum in primis et antiquissimis nostris diplomatibus nunquam additum est, quia ex antiquissimis temporibus, a saeculo quinto, hoc est ab eo inde tempore, ex quo omnium, quae existant, antiquissimae chartae supersunt, usque ad saeculum duodecimum nullum remansit huius terrae diploma, et verosimiliter tale scriptum ante undecimum saeculum nullum in his terris, tum adhuc ignaris veri dei, exaratum fuit. Duces usque ad finem saeculi quintidecimi non subscripserunt nomina, et nepotes regis Bohemiae Georgii Podiebrath, duces Munsterbergenses, sunt primi, qui nomina manu sua subsignaverunt; antea satis habebant sigilla adjungere. Hinc quoque signa nominaque testium, ipso-

*) Gatterer elementa artis dipl. univers. §. 260.

rum manibus scripta, nulla tabula demonstrat, quia Notarius curiae, vel Capellanus, vel Notarius publicus, vel cuicunque tabula perscribenda commissa erat, sua manu nomina omnium praesentium et ad hoc negotium convocatorum adscribere solebat, nec ullum signum testis, aliave ulla praesentiae probatio necessaria erat. De diplomatibus nostris temporibus propioribus et magnis et parvis, bene et male delineatis crucibus, non depictis, sed potius inquinatis, non loquimur. In sigillis Ducum, Episcoporum, Abbatum, Urbium, Monasteriorum, Equitum, Nobiliumque semper ante circumscriptas literas expressa est crux.

Nullus Ducum Silesiae unquam usus est Monogrammate; quia, sicut iam supra commemoratum est, ante Imperatorem Romanum Regemque Germanicum Carolum quintum, inter Bohemiae reges primum, nulla coniunctio Silesiae et regni Germanici fuit; igitur huius tantum Imperatoris Monogramma in tabulis nonnullis perraris conspicitur.

Quoad testes, observemus adhuc nonnulla ex diplomatibus Silesiacis. Divisionem linealem testium in Episcopos, Abbates, liberos homines, aut generatim in Clericos et Laicos, nunquam invenimus. Certa duntaxat distinctio semper manet: Duces testium seriem incipiunt, vnum vel alter Episcopus locum juxta eos tenet: tunc plura nomina hominum eiusdem ordinis, patriae nomine distinctorum, post quae sequitur ordinis appellatio coniunctim; exempli gratia: Fridericus de Barba, Hermannus de Richinbach, Iohannes de Kotwitz, Milites; aut tali modo: Henricus, Iohannes, Wenceslaus, Capellani domini Episcopi. Antiquissima tabula Silesiaca anni 1175 ita denominat testes:

»Donacionis autem horum omnium ac confirmationis testes sunt: Mesico patruus meus, dux maximus et principes cum episcopis, et clero ac omni populo tocius polonie. Et alia

manu^{*)} ego^{**)} bolezlaus filius huius bolezlai fundatoris interfui et assensi. Ego Jarozlaus alter filius^{***)}. Ego Mesico frater ejusdem bolezlai, dux de Ratibor, et ego Cunradus alter frater, dux de Glogov. Ego etiam Zuinezlaus, Ego Nadscivi, Ego Streso, Ego Janus, Ego petrek, Ego Obezlaus, Ego Domazlaus, Ego bertolfus, Ego bolenews, et Ego Iheronimus cancellarius recognovimus.^{****)}“

In nostris etiam Silesiacis tabulis raro fit initium a nominibus testium. Exemplum tamen ex Archivo Glogoviensi dat tabula Episcopi Iohannis:

”Datum Wratizlaue XVI kal. Julii anno Domini 1295 presentibus Dominis Magistro Andrea Decano, Vito Cantore etc.

Tabulas duplices, triplices, quadruplices etiam ars Silesiae diplomatica agnoscit, et tabularium generale academicum nonnulla demonstrat exempla. Jam saepe commemorata tabula prima anni 1175 quater, et, quod annotandum, in singulis varians, adest. Aliae tabulae his ex causis duplices sunt, quia ab initio negotii quaeque partium unum exemplar accepit, et post ejus finem pars principalis negotiorum gerendorum haec duo diplomata abrogata, memoriae causa in tabulario deposita. Partes has literas incidebant, in signum nullitatis, aut sigilla avellebant.

Verba actum et datum et usus eorum ambiguus Silesiacis tabulis non sunt aliena. Saepe ambo vocabula conjuncta reperiuntur et verosimiliter in his casibus pactum et eius editio sunt de uno loco et die. Antiquissimae Silesiacae tabulae finis dubi-

^{*)} hoc est: manu Notarii nec ipsorum manu testium, unde probatur, quod antea diximus.

^{**)} Videmus hic etiam usum verbi ego, si testis tabulam non sua manu subscripsit, sed nomen per Notarium inserebatur.

^{***)} deinde Episcopus Vratislaviensis et patris Boleslai inimicus.

^{****)} Recognitio Cancellarii adest, sed signum huius recognitionis in diplomate non invenitur.

tationem nullam admittit, quia verbis actum et datum caret.
Haec enim sunt verba:

„Hec autem confirmatio et conscripcio ac sigillacio facta
est super castrum Grodez*). Anno ab incarnatione domini
nostri Ihesu Christi M°.C°.LXXV°. in festo beatorum apo-
stolorum philippi et Iacobi. Indictione octaua.“

Actum et datum, aut sermone Germanico: geschehen vnd gegeben,
accurate interdum discernunt tabulae huius terrae, quod sequens
docet exemplum, ex diplomate Archivi ecclesiae cathedralis Glo-
goviensis sumptum. Albertus de Kolditz, Capitaneus ducatum
Swidnitz et Javor his verbis finit tabulam:

„Geschen zum Jaunvor vnd Gegeben zur Swidnitz 1435 Am So-
nabinde vor Sontage, als man Singet yn der heiligen Kirchen In-
uocavit.

Nil novi de temporis editione; tantum haec pauca ad uni-
versalem artem diplomaticam observamus. Diploma anni 1506
tempus edit singularibus his verbis:

„In vigilia vigiliae nativitatis Christi;
et ita in tribus tabulis ejusdem diei et anni.

Libri chronologici diem Sancti Stanislai, saepe in diplo-
matibus occurrentem, tribuunt illi Stanislao Episcopo Cracoviensi,
cujus festum die VIII Maji celebratur. In diplomatibus Sile-
siacis autem, et ni fallor, in tabulis quoque Prussicis, quod mihi
amicissimus Henningius, Director Archivi Regiomontani, nunc jam
mortuus, narravit, semper alter Stanislaus, etiam Cracoviensis
Episcopus, cuius dies festus pridie nonas Octobris est, a scripto-
ribus diplomatum memoratur et intelligendus est. Probat hoc
diploma monasterii Sancti Mathiae Wratislaviensis ex anno 1444,
in quo alter Stanislaus expresse nominatur:

„Mittwoch vor Stenczels Tag nach Ostern,
ad decernendum videlicet eum ab illo Stanislao Octobris. In

*) Grodzberg.

plurimis aliis diplomatibus ex toto contextu apparet, Sanctum Stanislaum autumni nec alterum illum veris esse intelligendum.

Papa Iulius II electus est die 1 Novembris 1503 et die XIII Calendarum Decembris eiusdem anni coronatus est. Huic electioni et coronationi tabula Archivi Glogoviensis cathedralis convenit, quae in capitulo generali die XIII Calendarum Maji 1504 perscripta est, in inductione VII et in primo anno Pontificatus dicti Iulii II. Huic diplomati et anno Pontificatus dicti Iulii Papae duo altera diplomata ejusdem tabularii Glogoviensis (nunc sub numeris 417 et 419 in novo indice) et a Papa ipso data, non congruunt. Altera, quae duplex adest, ita finitur: »Datum Romae apud Sanctumpetrum Anno Incarnationis dominice 1505 Quarto Idus Ianuarii, Pontificatus anno Tertio; «altera est huic similis, tantum habet: »Nono kal. Februarii scripta.« Signationem rectam iterum demonstrat tabula e jusdem Archivi, his verbis: »Marianus de Bartholinis utriusque Iuris doctor, Papae Capellanus et Sacri palacii Apostolici causarum Auditor« — — »Romae in domo habitacionis sua« — — 1506 Indict. IX. die vero Sabathi 27 mensis Iunii, pontificatus — Iulii papae Secundi anno tertio.«

Sphragistica Silesiaca specialis ab diligentibus et doctis hujus terrae incolis non adhuc satis culta est. Thebesius, Klose, Worbs et alii nonnulla sigilla per figuras aeri incisas publicabant, et nos per annos bellicosos 1813—1815 coepimus sex pulchra et magni momenti sigilla annorum 1175. 1272. 1353. 1384. 1501. 1510. ferro infusa edere, cum descriptione copiosa*). Amor patriae incolarum Silesiae tunc temporis violenter repressus, non favit ardori editois, et hic conatus expectat tempora meliora.

Omnis fere Silesiacis Dux maiori et minori sigillo usus est. Illud, sigillo majestato fere semper simile, occupat partem prima-

*) Der alten Schlesischen Herzoge, Städte, Äbte u. s. w. Siegel in Abgüssen. Be-
sorgt von Büsching Lieferung I. Breslau 1 rthl. 16 g. Ctr.

riam cereae massae; hoc, quod etiam contrasigillum aut in ipsa inscriptione secretum nominatur, posteriori cereae parti impressum est. Attamen invenimus nonnullas magnas massas cereas, quarum pars primaria solum contrasigillum demonstrat, pars vero posterior est rotundula.

Metalla nunquam sunt adhibita sigillis Silesiacis Ducum et Episcoporum efficiendis; sed semper primis temporibus aut cera pura, rubra, alba, flava et viridis aut maltha. Color cerae antiquissimorum sigillorum Silesiacorum nobis cognitorum non est albus, sed potius ruber et flavus.

Sigilla cerea mixta, id est sigilla ex diversi coloris cera composita, iam ex tertio decimo saeculo in Silesia invenimus. Corpus sigilli tunc flavum semper est, sigillorum autem imagines viridi cerae ac rubrae impressae sunt; nec semper compositum est hoc corpus ex cera pura, sed saepe pix est cum cera mista: haec sunt sigilla malthina sive mastichata. Sigilla viridia saepe a nigris non discernenda sunt, quia color viridis speciem nigritiae a vetustate traxit. Si vero sigillum leniter scalpis cultro, in innocuo imaginis loco, tunc ex ramentis facile colorem cognoscere posses. Viridi cera permulti Duces Silesiae usi sunt et praecipue Episcopus Wratislaviensis Henricus, contra morem Episcoporum hujus dioecesis, qui unus ex gente Comitum de Würben erat; urbes plures etiam et ecclesia cathedralis Glogoviensis hunc colorem in usu habuerunt. Nigra sigilla raro inveniuntur; verumtamen celebrissima Silesiaci Ducis Henrici I conjux, Sancta postea Hedwigis, in sigillis nobis cognitis et reliquis, maxime post obitum carissimi mariti, hoc colore usa est.

Sigilla rotunda in Silesia habent Duces, Urbes, Equites et alii; sigillis parabolicis, rotundatis et cuspidatis, Episcopi fere omnes (excepto Henrico iam iam commemorato) usi sunt, et etiam capitula ecclesiarum cathedralium. Sigilla triangularia nonnulli auctores gentium antiquarum nobilium, exempli gratia ille

celeberrimus inter majores gentis antiquae Reichenbachianae, Hermannus de Richinbach, judex hereditarius urbis Richenbach, habebant.

Quoad numerum, possidemus tabulas cum decem, quindecim, viginti, vigintiquinque et adhuc pluribus sigillis, omnes autem in margine inferiori, nec, sicut interdum in aliis terris, in superiori aut in lateribus pendentes.

Sigilla vel ipsis diplomatibus innexa, vel filis, chordis, loris-ve membranaceis dependentia deprehenduntur. Sigilla impressa sunt antiquissima et duravere in Germania usque ad Fridericum I., Imperatorem*). Quamquam autem hoc est tempus primarum tabularum Silesiacarum, sigilla tamen pendula tantum tabularia hujus terrae demonstrant, et licet senioribus duntaxat saeculis, in quibus sigilla impressa reviviscebant, etiam haec inveniamus, tamen more antiquo non impressa sunt.

Fila sericea, viridia, gilva, rubra, violacea, alba (nisi amisso colore gilvo in album conversa sunt) sigilla Ducum, Episcoporum, Abbatum, Urbium cum tabulis membranaceis jungunt, nec adhuc certorum electionem colorum ad negotia majoris aut minoris momenti discernere potuimus. Saepissime sigilla loris membranaceis, appensa sunt, et Silesia etiam nonnulla demonstrat exempla, sicut Germania et praesertim Gallia, ubi nomina eorum, quorum sigilla chartis adjicienda fuerant, vel loris membranaceis, e quibus sigilla pendebant, vel supra incisuras, quibus lora vel fila inserta fuerant, a notariis adscripta fuerunt; ex gr. in tabula Archivi Trebnicensis, quam Sancta Hedwigis, Anna, Henricus II et alii scribi jusserunt.

Saepe loco secretorum foramina aversae sigillorum parti pollice vel instrumenti cuiusdam rotundi ope imprimebantur, aut

*) Gatterer prim. lineae §. 346 p. 313.

etiam litera vel flos, sicut in sigillis scabinorum Glogoviensium, Svidnicensiumque, aut aliud signum.

Praeterea tabularium generale academicum Silesiae formam sigillorum propriam, quarum descriptionem semel tantum invenimus, demonstrat. Notarius per tabulam ceream modice tenuem, vel lora membranacea vel fila sericea inseruit, et ita conjunxit scripturam cum cera; super quodlibet latus papyri segmentum posuit, et tum demum impressit sigillum ita, ut per papyrum signum ipsum appareret. Archivum monasterii Sancti Vincentii Vratislaviensis nonnulla huiusmodi impressa habet sigilla, quorum raritatem probat Heineccius*). Carolus du Fresne narravit in dissertatione de inferiori aevo numismatum, quod Demetrius Paleologus Carolo VI, Francorum regi, misit literas clausas per sigillum ita impressum et alterius exempli mentionem fecit, cuius delineationem operi suo adjecit. Haec sunt antecessores sigillorum impressorum cereorum cum papyraceo tegumento nostri temporis.

Diplomatum comparationem absolvimus: nunc pervenimus ad illud argumentum, quod nostrae disquisitionis proprium elegimus, ad signa seu signeta Notariorum.

* de sigillis p. 173,

— 15 —

DE SIGNIS SEU SIGNETIS NOTARIORUM VETERUM
IN TABULIS SILESIACIS.

De Notariis veteribus dissertationem scripsit doctissimum Io. Guil. de Goebel*), et adjecit XVIII signa ridicula et monstrosa. Ad id, quod magna cum diligentia generatim de notariis scripsit, non audemus novi aliquid adjicere; signa autem tabulis aeneis illius operis incisa pertinent ad rem diplomaticam specialem et quidem ad illam Bremensis, Verdensis, Mindensis, Hildensenensis dioecesos. Igitur nobis permissum erit, ad hanc partem alias speciales notitias atque delineationes adjicere.

Referendarios, Apocrisarios, Cancellariosque ex usu et significatione antiquarum imperialium tabularum Germaniae Silesiam ignorare, iam in introitu Aphorismorum praecedentium diximus; notarios autem ex usu hodierni temporis semper possedit. Nam talis notarius ex definitione cl. Goebelii**) est: "persona publica, ab eo, qui summam habet potestatem, aut eius nomine ab alio, certis adhibitis solemnitatibus, ad id constitutus, ut actibus quo par est procedens modo, publicam conciliat fidem."

Omnia quae postulant tanquam necessaria leges a notariis, si scripta eorum valorem habere debent, etiam in Silesiacis tabulis reperimus. Literis acta excipere aut alios notariatus actus perficere non potuerunt, nisi ab Imperatore Romano, aut eius nomine veniam impetraverant. Igitur notarius se semper nominat in tabulis publicis Silesiacis "ex imperiali auctoritate."

Haud dubie etiam in Silesia, absoluto examine, fidem suam notarius iureiurando firmavit, penna, papyro, attramento scriptorio investitus est; addebatur verosimiliter etiam digito aureus an-

*) Baring clavis diplomatica, Ed. II, Hanoverae 1754, p. 197—228.

**) p. 211.

nulus, et capiti biretum simplex; certe ipsis concessum est singulare signum vel signetum, quod in omnibus literis publicis Silesiae invenimus, magna quorum multitudo huic disquisitioni adjecta est.

Praeter hoc signum tabulae Silesiacaे notariorum etiam omnia demonstrant, quae ad publicum instrumentum requiruntur, videlicet ut

- 1) invocetur nomen divinum: „In nomine domini amen.“
- 2) adjiciatur annus Christi et Indictio: „Sub anno nativitatis ejusdem“ (scil. domini, quod verbum modo legimus in praecedenti, invocatione divina) „Millesimo quadringentesimo Tricesimo quarto, Indicione duodecima.“
- 3) nomen Imperatoris et Papae. In omnibus Silesiae tabulis publicis expressum est nomen Papae, Imperatoris autem raro, imo nunquam fere invenitur. „Pontificatus in christo sanctissimi patris et domini nostri domini Eugenij diuina prouidencia Pape quarti, Anno eius quarto.“ Ad certiorem temporis editionem, absente Imperatoris nomine, in nostrae terrae diplomatibus semper annum Pontificatus additum legimus.
- 4) mensis et dies, hora, locus: „die vero Iouis tercia decima mensis Augusti hora meridiei uel quasi, In Stuba inferiori domus habitacionis famosi viri Jungehans retro ecclesiam sanctipetri ibidem in legnicz sitae.“
- 5) causa literarum et omnes aut notarii aut partium res gestae;
- 6) nomina et cognomina testium;
- 7) subscribatur et subsignetur: „Et ego*) Sigismundus quondam Matuschkonis de wechouia Clericus Olomucensis dioecesis publicus Imperiali auctoritate Notarius, Quia predictis literarum Apostolicarum et Commissionum praesentacioni recep-

*) Haec subscriptio est ex alio diplomate quam eo quod antea memoravimus sumpta.

cioni articulorum oblationi testium examinacioni et Sentenciae locucionи Omnibusque alijs et singulis dum sic ut premititur coram dicto venerabili viro domino Heinrico Roll Archidiacono ac Iudice et Commissario agerentur et fierent vnam prenominatis testibus presens fui Eaque omnia et singula premissa sic fieri vidi et audiui Ideoque presens Instrumentum publicum de mandato dicti domini Iudicis et Commissarij manu mea propria scriptum exinde confeci et in hanc publicam formam redigens Signoque et nomine meis solitis et consuetis consignauit vnam Appensione Sigilli Commissariatus memorati domini Heinrici Roll Archidiaconi ecclesie Collegiate ac Iudicis et Commissarij predicti rogatus et requisitus In fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum.“

Et ad haec necessaria probanda, quae sub 1. 2. 3. 4. 7. leguntur, ad signetorum delineationem ex tabulis initium et subscriptionem semper huic disquisitioni adjecimus.

In octodecim diplomatibus, quae de Goebel in suo opere nobis descriptsit, nusquam reperitur post notarii nomen adverbium „quondam“, quod in nostris tabulis saepissime legitur. Iohannes de Ouerenkerken in Goebelii disquisitione se modo nominat „alias dicitur Reneman“ et ita denominat patrem suum, quia ipse nomini suo urbem patriam adjecit.

Huius verbi „quondam“ explicationem nobis dat tabula anni 1396 sub Nr. 53., dum ei praecedat natus, quod semper in aliis omissum est; nostro „etwan, welland, igitur respondet, et notarius patre mortuo semper usus est hoc verbo. Patre vivente vel suum nomen subscrispsit, ex gr. anno 1373 Nr. 38: „Et ego Nicolaus Senkwicz de Nysa Clericus Wratislaviensis dioecesis“; vel tantum nomen patris in genitivo nominavit cum suo, ex. gr.: „Et ego Henricus Petri Clericus Civit.“ aut: „Et ego Michael

Bartholomei Blorok de Grotkaw Clericus Wratisl.“ aut: „Et ego Nicolaus petri dicti Bozopetir de Goltberg, Wratisl.“ etc.

Ad meliorem probationem verbi „quondam“ significationis, quod est nihil aliud quam verbum germanicum „weiland“, mentionem documenti Ducis Boleslai I ex anno 1201 facimus, cuius initio legimus haec verba: „Idcirco ego Bolezlaus dei gracia dux zlezie, filius illustris quondam et maximi ducis wladyzlai declaro“ etc.

Contemplemur nunc signa notariorum ex tabulis Silesiacis desumpta et secundum temporis consecutionem ordinata; observemus ad quodlibet, si quid forte fuerit observandum.

T A B U L A I.

1.

1289.

„Et ego Petrus Raynerij de Montechiello¹⁾ Senarum districtus, clericus, publicus Imperiali auctoritate et nunc dicti domini Cardinalis²⁾ Notarius.“

Ex tabulario Monialium S. Clarae Wratislaviensium.

„Datum Rome apud sanctam Sabinam die Sexto mensis februarij sub anno domini Millesimo. C^oC. Octuagesimo nono Indictione secunda Pontificatus domini Nicolai. pape. quarti anno Primo.“

1) Montalcino. 2) „Hugonis sancte Sabine Presbyter Cardinalis.“

2.

1316.

„Et ego Theodericus quondam Theoderici senioris de Harthmansrode Halbirstadensis dyocesis scriba actorum consistorij wratislauiensis Imperiali auctoritate Notarius publicus.“

Ex Archivo Monialium S. Clarae Wratislav.

— — „Actum in Choro Monasterij sancte clare VIIJ^o Idus Augusti, Anno dominij Millesimo Trecentesimo Sexto decimo.“

3.

1328.

„Et Ego Iohannes quondam Henrici de Grotkow clericus Wratisl. dyoc. Imperiali auctoritate notarius publicus.“

Ex tabulario Monasterii S. Mathiae Wratisl.

— — „Actum loco premisso³⁾ Anno domini Millesimo CCC^o XXVIIJ^o pridie Idus Maii hora tercie Indicione XI.“

3) Wratislaviae.

4.

1333.

„Et ego Petrus quondam Henrici de Bychcow Cracoviensis dyocesis clericus auctoritate Apostolica et Imperiali Notarius publicus.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glogov. magn.

— — „Actum et Datum. Wratislaviae. V^o Nonas Iulij anno domini. M^o CCC^o Tricesimo tercio.“⁴⁾

4) Est tabula Nankeri Episcopi Wratislaviensis, subscripta ab hoc Notario et Iohanne quondam Guntheri de Nysa, quem vide sub Nro. seq.)

5.

1333.

„Et Ego Iohannes quondam Guntheri de Nysa Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glog. magn.

„Actum et Datum. Wratislaviae. V^o Nonas Iulij anno domini M^o. CCC^o Tricesimo tercio.“⁵⁾

5) conf. diploma praecedens.

6.

1336.

„Et ego Iacobus Martini de Ponacowicz clericus Wratisl. dioecesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glogov. mag.

— — „Actum Wratislauie in Curia nostra Episcopali⁶⁾ XV° kal. Maij Anno domini M^o CCC^o XXX° sexto.“

In medio signi A cuius significatio incerta est.

6) Nankeri Episcopi Wratislav.

7.

1336.

„Et ego Nicolaus quondam Heynrici de Poutwynsdorph Clericus wratislauensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Actum in Curia nostre habitacionis wratislauie. Anno domini Millesimo. C^oC^oCmo XXX° sexto. Indicione quarta. x, kln. septembris. hora. quasi. vesperarum.“

In signi medio AR et in angulis nicolavs.

8.

1337.

„Et Ego Hermannus quondam Arnoldi de nouo fero wratisl. dyoc. Clericus Imperiali auctoritate Notarius publicus.“

Ex Archivo ecclesiae cathedralis Glogov. magn.

— — „Actum Glogovie in domo honorabilis viri domini Gysilheri, An-

no domini M° CCC° XXX° septimo, Indicione quinta, quarto ydus Aprilis, hora quasi sexta.“

In medio signi H' (Her) et in angulis M, a (an) N et I. Hermanni.

9.

1337.

„Et ego Henricus quondam Henrici de Wratisl, clericus eiusdem⁷⁾ dyocesis, publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex Archivo Monasterii S. Mathiae Wratislav.

— „Actum in stuba habitacionis nostre Wratisl. anno domini Mille-simo. C°C°Cmo XXX septimo. iiiij, kal. Ianuarii. Indicione quinta hora quasi nona.“

7) Wratislaviensis.

10.

1347.

„Et Ego Iohannes de vrienstat, quondam Iohannis Wyntrudis filius. Clericus wratislauiensis dyoc. Publicus auctoritate Imperiali Notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium.

— — „Anno Natuitatis eiusdem⁸⁾ M°. C°C°C°. xl. vii^o. Indicione xv. xiiij kalendas Iulij hora quasi XL.⁹⁾ — — Actum in Sagano in Stupa. domini Abbatis predicti¹⁰⁾.“

In cuspidibus IOHANNI et in medio signi S.

8) scil. domini. 9) Nomen Papae omissum est. 10) Hermaani. (Theodericus Prior, Conradus praepositus.)

11.

1348.

„Et ego Iohannes Modlici de Wilczcaw, clericus wratislaviensis dyocesis, publicus imperiali auctoritate notarius.“

Ex Archivo S. Mathiae Wratislav.

— — „Actum Wratislavie in Choro Ecclesie kathedralis Anno domini M°. CCC°. xloctauo Indicione prima v^o kln. mensis nouembris¹¹⁾.“

11) Nomen Papae iterum omissum est.

12.

1349.

„Et ego Henricus Petri Clericus Ciuitatis Wratislauiensis Publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— — „Sub Anno Natuitatis eiusdem¹²⁾ M°. CCC°. xl^o nono, In

diccione Secunda. xj^o. kl. Maij. hora tercia in villa knegnicz Magna¹³⁾ prope Jordansmul, Nympcensis districtus.“

12) scil. domini. 13) Großknegnitz.

13.

1350.

„Et ego Iohannes quondam Iohannis de frankinstein presbyter wratisl. dyoc. publicus auctoritate Imperiali notarius predicte.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Anno nativitatis eiusdem¹⁴⁾ Millesimo CCC^o Quinquagesimo Indicione Tercia VIJ^o ydus Iulij hora quasi Sexta in dote ecclesie Sancti Petri Opidi legnicensis.“

In pede signi: Iohannis.

14) scil. domini.

14.

1350.

„Et ego Iohannes. quondam Iohannis de Sagano opido supradicto clericus auctoritate imperiali notarius publicus wratisl. dyoc.“

Ex Archivo Augustinorum Saganensium.

— „Anno nativitatis eiusdem¹⁵⁾ Millesimo. CCC^o Lmo primo, Indicione quarta iij^o ydus Septembbris hora quasi nona diei citra terminos hereditatis Reuerendi ac venerabilis in christo patris et domini Theoderici abbas Canonicorum Regularium Monasterii gloriosissime Marie virginis in Sagano Wratislauiensis dyocesis.“

In trunco signi ab omni latere S. videndum est.

15) scil. domini.

15.

1352.

„Et ego Stanislaus Ade de Ruffaeclesia Clericus Cracouiensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Monialium S. Clarae Wratislavieñs.

— „in domo habitacionis nostre¹⁶⁾ Wratislauie prope ecclesiam kathedralem. xj^o kalendas Iunij hora quasi Sexta anno domini M^o. CCC^o. Quinquagesimo secundo. Indicione. va¹⁷⁾“

In medio signi T et A in magno S, significans verosimiliter STA; in pede: Signum.

16) Henrici de Banz, Archidiaconi. 17) Simul cum Stanislae subscrispit banc tabulam cum nomine et signo Iohannes Pauli de Policz cuius signum ex altero diplomate vide Nr. 16.

16.

1352.

„Et ego Iohannes Pauli de Policz Clericus pragensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

— „Actum Wratislavie ante minus hostium Ecclesie kathedralis xij^o kfn. Octobris Anno domini M^o. CCC^o. quinquagesimo secundo Indicacione Vta.“

T A B U L A II.

17.

1353.

„Et ego Nycolaus peczoldi de Cruczeburk Clericus wratislaviensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Monasterii S. Mathiae Wratis.

— „Sub anno Natiuitatis eiusdem¹⁸⁾ Millesimo CCC^o. IIIJ^o. Indicacione sexta. quinto nonas mensis marcij hora quasi nona. in Estuario habitationis. honorabilis ac prouidi viri heynkonis dicti swol seu busewoy in modeligisdorf.“¹⁹⁾

18) scil. domini. 18) Modelsdorf hodie.

18.

1355.

„Et ego Wenceslaus Sbinconis de Lultz Clericus Olomucensis dyoc. publicus auctoritate Imperiali Notarius.“

Ex Archivo Henrichoviensis Monasterii.

— „Anno Natiuitatis eiusdem Millesimo Trecentesimo Quinquagesimo quinto Indicacione nona²⁰⁾ secundum consuetudinem Gneznensis prouincie duodecimo kal. Ianuarij hora quasi nona in Ciuitate Wratisl. in domo Religiosorum virorum dominorum... Abbatis et... Conuentus Monasterii de Henrichow Cysterciensis Ordinis Wrat. dyoc.“²¹⁾

In signo A(?) et W. (Wenceslaus.)

20) secundum consuetudinem communem (nec secundum graecam sicut, in hoc diplomate) Ind. VIII. 21) conf. Notarium seq., cuius signum etiam in hac tabula videendum est.

19.

1355.

„Et ego Petrus quondam Conradi de frankinstein Clericus Wratisl. diocesis publicus auctoritate Imperiali Notarius.“

Ex Archivo Henrichoviensi.

Vide Nr. 18.

20.

1357.

„Et Ego Iohannes quondam Conradi de Dresden Clericus Misnensis dyocesis publicus auctoritate Imperiali Notarius.“

Ex tabulario Monasterii Monialium S. Clarae Glogov. mag.

— „actum anno domini M° CCC°. L. septimo. quinto kaln. Maij in ecclesia sancte Crucis predictarum dominarum et Sororum in Glogouia ante cratem ferream per quam fit sermo ad eas.“

In signo IOHAN.

21.

1357.

Et Ego Conradus quondam Martini de Petirwicz, Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Monialium S. Clarae Wrat.

— „Sub Anno Natiuitatis eiusdem²²⁾ Millesimo Trecentesimo Quinquagesimo Septimo, Indicione decima vj^o ydus Iulij, hora Nona uel quasi in domo magna validorum virorum Alberti et Titzconis fratrum de Czurbow, in Laurentiuilla alias Lorenczendorf²³⁾ kaithensis districtus.“

In medio signi C, Conradus, in cuspidibus stellae octangulae MEUS DEUS.

22) scil. domini, 23) hodie Lorendorf.

22.

1360.

„ET ego Erasmus quondam Iohannis Saydor de Wolauia Clericus Wratislauiensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glogov. magn.

— „Actum et datum Wratislauie iiiij kalend. Augosti in kamenata habitacionis nostre²⁴⁾ Anno domini Millesimo Trecentesimo Sexagesimo. In medio signi erasmus.

24) Petri de Opol Canonici et officialis Wratislauiensis.

23.

1360.

„Et ego Iohannes quondam Nicolai de Lubens clericus Wratislaviensis diocesis publicus auctoritate imperiali Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratisl.

— „Sub Anno Natiuitatis eiusdem²⁵⁾ Millesimo, CCC°, Sexagesimo, Indicacione xiiiij²⁶⁾ v^o Idus Decembris in Stuba seu estuario Strennui? viri domini Iohannis dicti de Kothewicz Militis hora terciarum uel quasi.“

25) scil. domini, 26) Indictio falsa est, nisi a primo Decembris Notarius annum incepit.

24.

1361.

„Et Ego Iohannes Certil quondam henrici de Welin Mysnensis diocesis Clericus publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex Archivo Vincentinorum Wratislav.

— „Sub Anno Nativitatis eiusdem²⁷⁾ Millesimo Trecentesimo Sexagesimo primo Indicione xiiiij die Beate Gerdrudis virginis que fuit xvij kal. Aprilis hora uesperarum uel quasi in silua prope Czypelin²⁸⁾ alodium dominorum Canonicorum et Capituli ecclesie sancte Crucis Wratislauie ex illa parte uersus Oderam.“

27) scil. domini. 28) hodie Simeoni.

25.

1363.

„Et ego Iacobus quondam heynrici de Bork Clericus Gnezenensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex Archivo S. Mathiae Wratisl. —

— „Sub Anno Nativitatis eiusdem²⁹⁾ M°. CCC°. LX°. Tercio Indicione prima Quinto kalendas Iunij. Hora nona vel quasi. in Ciuitate Cruceburgensi in domo habitacionis honesti viri. domini Petri Banori.“

In signi pede: medium tenuere beati.

29) scil. domini.

26.

1366.

„Et ego Iohannis Ottonis de Slewicz Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali Auctoritate Notarius.“

Ex Archivo S. Mathiae Wratisl. —

— „Actum et datum Wratislauie in domo habitacionis nostre³⁰⁾. anno dominj Millesimo CCC° Ix vj°. Indicione. iiiij. die. IX. mensis Iulij hora quasi Terciarum.“

30) Iacobi de Paczkow, Prepositi Ecclesie Wratislauiensis.“

27.

1366.

„Et ego Henricus quondam Nycolai de Losslauia. Clericus Wratislauiensis Dyocesis Publicus Auctoritate Imperiali Notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium. —

— „Sub Anno Nativitatis eiusdem³¹⁾. M°. CCC°. Ixvj°. Indicione. iiiij. x. kalendas Septembries. hora quasi sexta. In Ylauia³²⁾. Inferiori villa. Districtus Sprotouiensis. In Curia Honesti viri Grabisij de kothewicz. ante Propugnaculum sub quadam arbore. ubi erat locus commestionis.“

In signo H (Henricus).

31) scil. domini. 32) hodie Gilau; verosimiliter Ilva Chron. Dithmari.

28.

1366.

„Et ego Iohannes quondam heinrici de kothebus clericus Misnensis diocesis Publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario eccl. cathed. Glogov. magn.

— „Datum et Actum Auinion in ecclesia nostra³³⁾ sancti petri auuiuensis Anno dominj Millesimo Trecentesimo Sexagesimo sexto. Die sabbati decimaseptima mensis Octobris Indicione quarta hora uesperorum

uel quasi Pontificatus sanctissimi in christo patris ac dominj nostri deminj
Vrbanj diuina prouidencia pape quinti Anno quarto.“

In medio signi I (Iohannes.)

33) „domini Philippi folcrandi Decani Ecclesie sancti Petri Auinionensis.“

29.

1367.

„Et Ego Bertholdus Petri de Camen Clericus Wratislauiensis
diocesis Imperiali auctoritate publicus notarius.“

Ex Archivo ecclesiae cathedralis Glogoviae magn.

— „Sub Anno nativitatis eiusdem³⁴⁾ Millesimo Trecentesimo Sexagesimo
septimo Indicione quinta die Solis nona mensis Maij hora terciarum,
in Choro Ecclesie Wratislauiensis.“

34) scil. domini.

30.

1368.

„Et ego Iohannes Iohannis de Petirwicz Clericus Wratislauiensis
dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Actum et Datum in Castro seu Summo Wratislauensi. in domo ha-
bitacionis nostre³⁵⁾ vjto. Idus februarij Anno dominj Millesimo Tre-
centesimo Sexagesimo octauo Indicione sexta hora quasi vesperorum.“

35) „Iohannis Brunonis Canonici Wratislauensis Executoris et Commissarii ad hoc
negotium a sede apostolica subdelegati et specialiter deputati.“

T A B U L A I I I .

31.

1368.

„Et ego Iohannes de Nouocastro de Quercu clericus Colo-
niensis dioc. publicus apostolica auctoritate notarius.“

Ex Archivo S. Mathiae Wratislav.

— „Datum et actum Rome subtus bullam literarum dicti domini nostri
pape³⁶⁾ pro loco audientie causarum deputato nobis ibidem mane hora
causarum ad iura reddendi in loco nostro solito pro tribunali sedentibus
sub anno nativitatis domini Millesimo Trecentesimo sexagesimo octauo In-
dicione sexta die Mercurij octaua mensis nouembris Pontificatus sanc-
tissimi in christo patris et domini nostri domini Vrbanj diuina prouiden-
cia pape quinti predicti Anno septimo.“

In medio signi I. (Iohannes.)

36) Urbani.

32.

1369.

„Et ego Dyrzko quondam Sdenconis de Plesnicz clericus pra-
gensis diocesis publicus Auctoritate Imperiali notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Anno Natiuitatis eiusdem³⁷⁾) Millesimo Trecentesimo Sexagesimo nono Indicione septima die decimaquarta mensis Marcij hora quasi terciarum prage in commodo .. domini Magistri Summi hospitalis pragensis predicti Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape quinti anno Septimo.“

In signi pede: D. (Dirzko) P (? Plesnicz?) Z(?). S (Signum).
37) scil. domini.

33.

1370.

„ET ego Iohannes, Nycolai de Gora³⁸⁾ filius Clericus Wratislaviensis Dyocesis publicus auctoritate Imperiali Notarius.“

Ex tabulario Monasterii Augustinorum Sag:

— „Sub anno natuitatis eiusdem³⁹⁾ M°. CCC°. Ixx°. Indicione octaua kalend. Iulij in domo Estiuali Reuerendi patris et domini. domini Nycolai Abbatis Canoniconum Regularium monasterii zaganensis hora quasi Nona.“

In signi pede: Iohannes G. (Gorensis.)

38) hodie Guhrau. 39) scil. domini.

34.

1371.

„Et ego Gebhardus quondam Nicolai de Kemyn Clericus Lubucensis diocesis auctoritate Imperiali Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glogov. magn.

— „Actum in Crastino siue die Sabbati post festum Assumptionis prefate⁴⁰⁾ in domo habitacionis dicti domini Iacobi Augustinij prope Ecclesiam sepe dictam⁴¹⁾, Anno domini Millesimo CCC° lxx primo.

40) „beate Marie virginis.“ 41) „ecclesie sancte Marie Glogou.“

35.

1372.

„ET Ego Petrus de Aguerra clericus Baionensis dioc. publicus Apostolica et Imperiali auctoritate notarius ac dicti domini hugonis⁴²⁾ Auditoris⁴³⁾ et huiusmodi cause coram eo Scriba.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „⁴⁴⁾ in palacio causarum apostolico vbi iura redduntur nobis inibi mane hora causarum ad iura reddendum in loco nostro solito pro tribunali sedentibus Sub anno natuitatis domini Millesimo Trecentesimo Septuagesimosecundo. Indicione decima die lune vicesima octaua Mensis Iunij Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Gregorij diuina prouidencia pape vndecimi predicti Anno Secundo.

In signi medio P. (Petrus.)

42) „fabri.“ 43) Auinionensis. 44) Auinion.

36.

1372.

„ET me Arnoldo Wilhelmi de Aquis Clericus Leodiensis diocesis publico Apostolica et Imperiali auctoritate notario ac venerabilis

viri domini Galhardi de Nouaecclesia Auditoris et cause prefatorum Scriba.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Sub anno a nativitate dominj Millesimo Trecentesimo Septuagesimo-secondo Indicione decima die Louis vicesima tertia mensis decembris Pontificatus dominj nostri dominj Gregorij diuina prouidencia pape vndeclim predicti anno secundo.“

In signi medio A. (Arnoldus.)

37.

1373.

„ET ego Iacobus de Love alias dictus Coman quondam Wilhelmi clericus Traiectensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav. —

— „Datum et Actum Auinion in Ambitu dicte ecclesie sancti Agricoli Anno a nativitate domini Millesimo Trecentesimo Septuagesimo tercio Indicione XI^{ma}. die vicesimasecunda mensis Septembris Pontificatus sanctissimi in christo patris ac domini nostri domini Gregorij diuina prouidencia pape XI anno Tercio.“

In signo ia co: (Iacobus.)

38.

1373.

„Et ego Nicolaus Senkewicz de Nysa Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Lecta lata et in scriptis pronuncciata est hec nostra diffinitiuia sententia per nos Iacobum Engilgeri Canonicum et Officiale wratisl. prelibatum, lune die duodecima mensis decembris Set(?) Expense taxate veneris die XIII^{ra} mensis eiusdem, Sub Anno Natiuitatis domini Millesimo Trecentesimo Septuagesimo Tercio, in Consistorio Wrat. hora Terciarum uel quasi.“

39.

1374.

„ET ego Conradus Siffridi de Theppilwode⁴⁵⁾ Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.

Ex Archivo S. Mathiae Wratislav.

— Acta sunt hec In Monasterio Sancte Marie in arena⁴⁶⁾ Sub anno natiuitatis domini Millesimo Trecentesimo Septuagesimo quarto Indicione xij^a die xxiiij^a mensis Aprilis hora nona vel quasi.“

In pede signi Conradi.

45) Hodie Łępniewo distr. Munsterb. 46) Wratislaviae,

40.

1377.

„Et ego petrus quondam petri yffridi de Dresden Clericus Misnensis Diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Monasterii Henrichoviensis.

— „Actum in Monstirberg in domo habitacionis friczonis dicti hunc in die sancti Egidij hora quasi tercia Anno domini Millesimo Trecentesimo Lxx^o vij^o.“

In pede signi Petrus. 41.
1378.

„Et ego petrus olim petri de magnaglogouia presbiter wratisl. dioc. publicus jmperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glogov. magn.

— — „Sub anno natuitatis eiusdem⁴⁷⁾ M° C°C°C° Septuagesimo octauo Septimo die Mensis May Indiccione, prima hora terciarum vel quasi in Ecclesia Sancte marie glogov.“

47) scil. domini.

42.
1378.

„Et ego Nicolaus quondam Iohannis de sprottauia Clericus wratislauiensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glogov. magn.

— — „Sub anno Natuitatis eiusdem⁴⁸⁾ M^{lo}. ccc° lxxviii^j Indiccione prima vicesima die Mensis Maij hora vesperorum uel quasi pontificatus sanctissimi in christo patris et dominij nostri dominij urbani diuina prouidencia pape sexti anno primo In domo discreti viri domini Nicolai Wilkaw.“

In signo A. (?)
48) scil. domini.

43.
1380.

Et ego henricus quondam Arnoldi de Müglicz Clericus Olomucensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.

Ex tabulario Monialium S. Clarae. Wratisl.

— „Sub Anno Natuitatis eiusdem⁴⁹⁾ M° CCC° Lxxx° Indiccione tercia nono die mensis Iunij hora quasi nona in Taberna ville Arnoldisdorf;“

In pede signi henricus Arnoldi et verosimiliter literae U aut O
A H conjunctae, quarum sensum nescimus.
49) scil. domini.

44.
1381.

„Et ego Theodericus quondam Conradi de Prussia clericus Wratislauiensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratisl.

— „Anno a Natuitate eiusdem⁵⁰⁾ Millesimo Trecentesimo Octuagesimo-primo Indiccione Quarta die vndecima Mensis Maij hora quasi Completorij eiusdem Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini urbani diuina prouidencia pape sexti Anno quarto.“

50) scil. domini.

45.

1381.

„Et ego Mathias quondam Birkonis sculteti de Wesena⁵¹⁾) clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario Monasterii virginum S. Clarae Wratisl.

— „Actum et datum Wratislauie in domo habitacionis nostre Sub Anno domini Millesimo C°C°C° primo Indiccione mīra die vīra mensis Octobris hora terciarum vel quasi.“

In medio signi verosimiliter labarum. In pede: Mathias Birkonis de Wesena; in angulis M (Mathiae) S (signum.)

51) Wiesau aut Wiese?

46.

1381.

„Et ego Iohannes quondam Conradi de Lichtenberg⁵²⁾) Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali Auctoritate Notarius.“

Ex Archivo S. Mathiae Wratisl.

— „Sub Anno Natiuitatis eiusdem⁵³⁾ Millesimo Trecentesimo Octuagesimo primo Indiccione quarta die quarta mensis Decembris hora quasi vesperarum in Cimiterio subportico ecclesie parochialis ville Aldinburg⁵⁴⁾ in districtu Swidnicensi site.“

52) Lichtenberg districtus Grotkaviensis 53) scil. domini. 54) Altenburg.

T A B U L A I V.

47.

1382.

„Et Ego paulus henrici Egir filius de Swydnicz Clericus wratislauiensis dyocesis publicus auctoritate Imperiali notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratisl.

— „sub anno natiuitatis eiusdem⁵⁵⁾ M° C°C°C° octuagesimo secundo Indiccione quinta kalendas octaua mensis augusti hora fere vesperarum vel circiter in domo honeste matrone quondam vxor nycolai leman nunc autem vxor michaelis furlorn Opidani Swydnicensis in opido Swydnicensi.“

In signo P S (Pauli Signum.)

55) scil. domini.

48.

1383.

„Et ego. Iacobus quondam Mathie pellificis delaze Clericus Misnensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Sub anno natiuitatis eiusdem⁵⁶⁾ Millesimo Trecentesimo Ixxxtercio Indiccione sexta hora nona uel quasi octaua die Mensis Octobris Pontificatus sanctissimi in christo patris ac domini nostri domini Urbani diuina prouidencia pape sexti anno sexto. In ponte Castri Conradjwalde⁵⁷⁾,“

56) scil. domini. 57) hujus nominis VII villas sunt in Silesia.

49.

1387.

„Et ego Mathias quondam Nicolai de Goltberg Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex Archivo S. Mathiae Wratisl.

— „Sub anno Natiuitatis eiusdem⁶⁸⁾ Millesimo Trecentesimo Octuagesimo Septimo Indicacione decima die XXIX mensis Nouembris hora vesperorum uel quasi, in Ciuitate Wratislauensi in domo habitacionis prouidi et honesti viri dytwinj dumeloze Ciuis Wratislauensis.“

In medio signi M. (Mathias.)

58) scil. domini.

50.

1393.

„Et ego Conradus Czips quondam Nicolai de Slawkindorff clericus Striganiensis⁶⁹⁾ dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius ac Scriba causarum Consistorij wratislauensis.“

Ex tabulario Monialium S. Clarae Wratisl.

— „Actum et datum in Summo wratislauensi in domo habitacionis nostre die vicesima quarta mensis Nouembris hora vesperorum uel quasi Sub anno dominj Millesimo Trecentesimo nonagesimo tercio, Indicacione prima Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Bonifacij diuina prouidencia pape noni anno Quinto.“

In signo C (Conradus) et S. (Slawkindorf.)

59) *

51.

1393.

„Et ego Iohannes quondam Nicolai Glumel de olsna Clericus Wratislauensis diocesis, publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario monialium S. Clarae Wratisl.

— „sub anno natiuitatis eiusdem⁶⁰⁾ millesimo Trecentesimo Nonagesimo Tercio Indicacione sexta⁶¹⁾ vndeclima die mensis decembris Pontificatus Sanctissimi in christo patris et dominj nostri dominj Bonifacij diuina prouidencia pape Noni Anno Quarto hora Completorij uel quasi in estuario domus habitacionis prouidi viri Nicolai Czeppeler in Frawsnicz proconsulis ciuitatis eiusdem.“

60) scil. domini. 61) falsa est indictio, erat prima.

52.

1394.

„Et ego franciscus quondam Iohannis Slouser clericus de Ciuitate Wratislauia publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario Monialium S. Clarae Wratisl.

— „Sub Anno natiuitatis eiusdem⁶²⁾ Millesimo Trecentesimo Nonagesimo quarto Indicacione secunda die vicesima quarta mensis Aprilis hora nona Pontificatus sanctissimi in christo patris ac domini domini Bonifacij

diuina prouidencia pape noni Anno quinto In Stuba domus habitacionis prouidi viri Nicolai Buleke Opidani Sweidnicensis.

Literae in signo incertae sunt et earum significatio.

62) scil. domini.

53.

1396.

„Et ego Iohannes quondam Iohannis de Sweidnicz Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius“

Ex tabulario Vicariorum eccl. cathedralis Wratisl.

„Sub Anno natuitatis eiusdem⁶³⁾ Millesimo Trecentesimo Nonagesimo sexto Indicione quarta die vicesimatercia Mensis Marcij hora nona vel quasi pontificatus sanctissimi In christo patris et domini nostri domini Bonifacij diuina prouidencia pape noni anno suo septimo In domo prouidi viri Iacobi Czacheris In Opido Sweidnicz circa hostium introitus eiusdem que existit ex opposito quasi Monasterij beate virginis fratrum Minorum.“

In pede signi io io co de S. (Iohannes Iohannis condam de Sweidnicz.)

63) scil. domini.

54.

1396.

„Et ego Crux natus quondam Benedicti hoch de Miliszin clericus pragensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

„Anno natuitatis eiusdem⁶⁴⁾ Millesimo trigesimo. nonagesimo sexto Indicione quarta die prima mensis Nouembris hora quasi vesperrorum pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Bonifacij diuina prouidencia pape viiiij Anno septimo In hospitali sancti francisci Cruciferorum cum Stella ordinis sancti Augustini sito in latere pontis maioris ciuitatis pragensis In Stuba Conuentuali.“

64) scil. domini.

55.

1400.

„Et ego Nicolaus quondam Clementis Girlach'sheym de Wladislavia Clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex Archivo Monialium S. Clarae Wratisl.

— „Actum et datum legnicz in Castro ibidem stube maioris Sub Anno domini Millesimo Quadragesimo Indicione octaua die XXV mensis nouembris hora terciarum uel quasi Pontificatus supradicti domini nostri pape Bonifacij Anno duodecimo.“

In pede signi N. C. G. (Nicolaus Clementis Girlachshey m.)

56.

1404.

„Et ego Iohannes olim petri dicti Snzieńk de Olsna clericus Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario Monasterii S. Mathiae Wratisl.

„ — datum Wratislauie penultima die mensis Iulij Anno domini Millesimo Quadringentesimo primo.“

In pede signi Iohannes petri Snzielink.

57.

1404.

„Et ego Clementis Bedirman de parchwicz clericus wratislauensis diocesis publicus auctoritate Imperiali notarius.“

Ex tabulario Vicariorum ecclesiae cathedralis Wratislav.

— „Sub anno nativitatis eiusdem⁶⁵⁾ Millesimo Quadringentesimo quarto Indicacione duodecima Pontificatus Sanctissimi in christo patris ac domini nostri domini Bonifacij diuina prouidencia pape noni, Anno quintodecimo, die Secunda mensis Marcij, hora meridie uel quasi, In Stuba domus Mansionariorum in Sumino legnicensi.“

In pede signi: S. (Signum) clementis.

65) scil. domini.

58.

1404.

„ET ego Iohannes quondam Henrici de Swidnicz⁶⁶⁾ penes Grüneberg clericus Wratislauiensis diocesis Imperiali auctoritate publicus Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Anno domini Nativitatis Millesimo. Quadringentesimoquarto Indicacione duodecima. die Solis que fuit xiiij mensis Aprilis hora sexta uel quasi In Civitate wratisl. et in sacristega Ecclesie Sancti Mathie domus hospitalis Religiosorum virorum dominorum Cruciferorum cum stella Ordinis sancti Augustini Pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Bonifacij diuina prouidencia pape noni Anno XV° ad sonum campane propter submissam ordinacionem et subscriptorum actorum confirmationem et roboracionem faciendam ut moris est capituloiter congregati.“

In medio signi K (?), in pede ejusdem Pax huic domui.

66) hodie Schweinitz.

59.

1404.

„Et ego Michael quondam Iohannis de Gola⁶⁷⁾ wratislauiensis (?) dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glog. magn.

— „Sub Anno Nativitatis eiusdem⁶⁸⁾ Millesimo Quadryngentesimo quarto Indicacione duodecima Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Bonifacij diuina prouidencia pape noni anno Quintodecimo.

die XX^a mensis Septembris hora terciarum uel quasi in Summo Maioris-glogouie Wratislauiensis dyocesis in domo prepositure siue habitacionis honorabilis viri domini Iohannis wyttlonis prepositi ecclesie Collegiate sancte Marie maiorisglogouie dicte Wratisslauiensis dyocesis.⁶⁹⁾

In signo, cui figura Cometae: Cometa et cetera.

67) Guylau. 68) scil. domini. 69) conf. Iohannem Nicolai Misneri 60. et Henricum Wyskora 61, qui cum Michaeli diploma subscripterunt,

60.

1404.

„ET ego Iohannes Nicolai Misneri de Namslauia presbyter Wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glog. magn.

— Vide 59. Michaelem quondam Ioh. de Gola.

61.

1404.

„Et ego henricus Wyskora quondam Bogusch de Crumpach⁷⁰⁾ clericus Wratislauiensis dyocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glog. magn.

— Vide 59 et 60. Michaelem et Iohannem.

70) Krumpach dist. Trebnicensis.

62.

1405.

„ET ego Nicolaus quondam Henrici hubneri de Constantin, publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glog. magn.

— „Actum et datum et conclusum, Sub Anno domini Millesimo Quadragesimo quinto, Indicione terciadecima Pontificatus Sanctissimi in christo patris, ac domini nostri domini Innocencij diuina prouidencia pape septimi, anno primo, die vicesima mensis Augusti, hora terciarum uel quasi, ad sonum campane more solito capitulariter congregati, in domo prepositure prefate“⁷¹⁾.

In signi pede Nicolaus. g. (?)

71) ecclesiae cathedralis Glog. magn.

T A B U L A V.

63.

1405.

„Et ego paulus olim Nicolai de prebore clericus wratisl. dioc. Imperiali auctoritate notarius publicus.“

Ex Archivo Monasterii Henrichoviensis.—

— „Sub anno nativitatis eiusdem⁷²⁾ Millesimo Quadragesimo Quinto Indicione Tercia decima Pontificatus Sanctissimi in christo patris ac domini nostri domini Innocencij diuina prouidencia Pape Septimi Anno gubernacionis secundo. die Secunda Mensis decembris hora terciarum uel

quasi, in Opido seu Ciuitate Munsterberg dyocesis wratisl. in Stubia domus pretorij eiusdem Ciuitatis Munsterberg.“

— In medio signi B (?)

71) scil. domini.

64.

1407.

„ET ego franciscus hertelin de Sagano clericus conjugatus Wratisl. dioc. imperiali auctoritate publicus notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium. —

— „Anno nativitatis eiusdem⁷³⁾ Millesimo CCCC° septimo Indicione quindecima Pontificatus sanctissimi in christo patris et domini Gregorij pape xii anno primo XVIII die mensis Augusti hora meridiei uel quasi in curia religiosorum et honorabilium dominorum Abbatis et fratrum Canonorum regularium in Sagano wratisl. dioc.“

In pede signi f. (franciscus) hertelinj.

73) scil. domini.

65.

1407.

„ET ego Symon Martini de Dambye Clericus Gneznensis diocesis publicus Imperiali Auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Saganensi Augustinorum.

— „Actum et datum Poznanie in Sala estiuali nostre habitacionis sita circa dictam Ecclesiam Poznaniensem kathedralem Sub anno dominij Millesimo Quadragesimo septimo Indicione quindecima Pontificatus Sanctissimi in christo patris et dominij nostri dominij Gregorij diuina prouidencia pape duodecimi Anno primo die mercurij vicesima sexta mensis octobris hora vesperorum.“

In signo S. (Simon.)

66.

1408.

„Et ego Nicolaus Nicolai Stuler de magnaglogouia clericus (wratislauensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.)

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glog. magn.

— „Sub anno nativitatis eiusdem⁷⁴⁾ Millesimo Quadragesimo octavo Indicione prima pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Gregorij diuina prouidencia pape XII^{mi}. anno secundo, die decimateria Mensis Nouembri hora none uel quasi in villa Cuncindorff districtus Polkewiczensis wratislauensis diocesis In domo habitacionis validi viri Iohannis Steynborn heredis ibidem.“

In pede signi: Nicolaus Stuler.

74) scil. domini.

67.

1411.

„Et ego Iohannes quondam Nicolai Borskonis demagnaglogouia Wratisl. dioc. clericus publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedr. Glog. magn.

— „Actum Ante Altare beate Marie glogouiemaioris predicte Indiccionem quarta pontificatus sanctissimi in christo patris et dominij nostri dominij Iohannis diuina prouidencia pape vicesimtercij hora terciarum uel quasi, — Sub Anno dominij M° ccccxi°. xiiiia die Mensis Nouembris.“

In medio signi ka(?) .

68.

1413.

„Et ego Gregorius quondam Theodrici Sartoris de deybin Misnensis dioecesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario ecclesiae cathedralis Glog. Magn.

— „Sub anno Natuitatis eiusdem⁷⁵⁾ Millesimo Quadringentesimo tridecimo. Indiccionem. sexta Pontificatus Sanctissimi in christo patris et dominij nostri dominij Iohannis diuina prouidencia pape vicesimi tercij. anno suo quarto. die quarta Mensis Augusti. hora quasi primarum in villa Sockobo⁷⁶⁾ distictus freyenstatensis. in Curia. domus habitacionis prouidi viri Nicolai hensil Rustici ibidem in Sockobo.“

In pede signi G. T. S. (Gregorius Theodrici Sartoris.)

75) scil. domini, 76) hodie Sufau.

69.

1421.

„Et ego Stephanus dictus Wolff de Wartinberg Clericus Wratislaviensis dioecesis publicus Imperiali auctoritate Notarius et Scriba causarum Wratislaviensis Consistorij.“

Ex Archivo Monialium S. Clarae Wratisl.

— „Lecta lata et pronunciata est hec nostra Sententia Interlocutoria per nos Theodoricum de Cruczburg Officiale praefatum Mercurij die decimasexta mensis Aprilis Sub Anno domini Millesimo quadragintesimo vicesimoprimo Indiccione decimaquarta Pontificatus Sanctissimi in christo patris ac domini nostri domini Martini diuina prouidencia pape Quarti Anno quarto Sed expense taxate lune die vicesimaprima Mensis Aprilis predicti Anno Indiccione et pontificatus quibus supra nobis in Consistorio nostro wratislaviensi ad Iura reddendi pro tribunali sedentes hora terciarum.“

In pede signi: Stephanus Wolff.

70.

1422.

„Et Ego Simon quondam Nicolai Meystir de Reychinbach presbyter wratisl. dioc. publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav. —

— „Sub anno natuitatis eiusdem⁷⁷⁾ Millesimo Quadringentesimo vicesimo secundo Indiccione XV Pontificatus sanctissimi in christo patris domini nostri ac domini Martini diuina prouidencia pape quinti Anno eius quinto die XX Mensis Iunij hora vesperorum uel quasi In opido Swydnicz wratislaviensis dioc. in dote Ecclesie parochialis Swydnicensis.“

In signo M. (Meystir); in pede ejusdem Simon. M. (Meystir.)

77) scil. domini.

71.

1424.

„ET ego Gaspar quondam Mathie Sewmetag de Sagano wratisl. dioc. publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium.

— „Sub anno nativitatis eiusdem⁷⁸⁾ M°. cccxliij Indicione secunda pontificatus Sanctissimi in christo patris ac domini. domini Marthini. divina prouidencia pape quinti anno eius septimo xliij die mensis februarij hora terciarum uel quasi in refectorio yemali⁷⁹⁾ venerabilis patris. dominij henrici abbatis canonicorum Regularium in Sagano wratislaviensis dioc.“

In signo G et in pede signi Gaspar Sewmentag.

78) scil. domini. 79) hiemali.

72.

1424.

„ET ego Petrus Cyrow clericus Verdensis diocesis publicus Apostolica auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav. —

— „Rome apud Sanctum petrum — in palacio causarum apostolico nobis⁸⁰⁾ inibi mane hora causarum ad iura reddendum in loco nostro solito pro Tribunali sedentis. Sub Anno a Nativitate domini Millesimoquadringtonesimo vicesimoquarto Indicione Secunda die vero Mercurij vicesimana nona Mensis Marcij pontificatus dicti domini nostri pape⁸¹⁾ Anno septimo.“

In medio signi o s i (?).

80) Iohannis de Opicis Auditoris. 81) Martini quinti.

73.

1424.

„Et ego Iohannes quondam Nicolai hering de Nagodowicz Wratisl. dioc. publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratisl.

— „Sub Anno Nativitatis eiusdem⁸²⁾ Millesimo Quadringtonesimo vicesimo quarto Indicione Secunda die decimaoctaua mensis Septembris. hora nonarum uel quasi in Stuba domus siue dothis habitacionis discreti viri domini.. plebani ecclesie parochialis in Creuczburg Wratisl. diocesis pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Martini divina prouidencia pape quinti.“

In pede signi: Iohannes.

82) scil. domini.

74.

1427.

„ET Ego Sigismundus quondam Matuschkonis de Wechouia Clericus Olomucensis diocesis publicus Imperiali Auctoritate Notarius.“

Ex Archivo Augustinorum Saganensium.

— „Lecta lata et in scriptis pronunciata est hec Sentencia per nos heinrichum Roll Iudicem et Commissarium predictum Mercurij die secunda mensis Aprilis in domo habitacionis nostre ibidem hora quasi meridiei

nobis ad Iura reddendum Iudicio protribunali sedentis Sub Anno domini Millesimoquadrungentesimovicesimoseptimo Indicione quinta Pontificatus Sanctissimi in christo. patris et domini nostri domini Martini diuina prouidencia pape quinti Anno suo decimo.“

In pede signi Sigismundus. Signum ipsum representat verosimili-
ter literas conjunctas. 75.

1274.

„ET Ego Symon quondam Mathie hoke de Swydnicz clericus tislauiensis dyocesis publicus imperiali auctoritate notarius.

Ex tabulario S. Mathiae Wratisl.

— „Sub anno Natiuitatis eiusdem⁸³⁾ Millesimo Quadrungentesimo vige-
simo septimo Indicione quinta die uero vesperorum uel quasi in estua-
rio domus hospitalis honorabilium dominorum Cruciferorum cum stellis
extra muros opidi Swydnicz wrat. dyoc. situatae pontificatus sanctissimi in
christo patris ac domini nostri domini Martini diuina prouidencia pape
quinti anno eius decimo.“

In pede signi S h (Simon hoke.)

⁸³⁾ scil. domini.

76.

1431.

„Et ego Heinricus Stoube De cronach⁸⁴⁾ clericus Coloniensis
diocesis Publicus Apostolica auctoritate...⁸⁵⁾ causarum Camere aposto-
lice Notarius“

Ex tabulario S. Mathiae Wratisl.

— „Datum et actum Rome apud Sanctum petrum in palacio causarum
apostolico in quo Iura redi solent nobis inibi mane hora...⁸⁶⁾ consue-
ta ad iura reddend. pro tribunali sedentis Sub Anno a natuitate domini
Millesimoquadrungentesimotricesimoprimo Indicione nona die uero lune
decima mensis Iulij pontificatus prefati domini nostri domini Eugenij di-
uina prouidencia pape Quarti Anno primo.“

84) hoc verbum ambiguum, ita ut scriptum, iuxta signum depictum est. 85) 86)
verba abbreviata incerta.

77.

1433.

„Et Ego Iacobus quondam petri ketscher de Nissa Clericus
Wratisl. dyoc. publicus Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Sub anno natuitatis eiusdem⁸⁷⁾ Millesimo Quadrungentesimo Trice-
simo tercio Indicione undecima Octaua die mensis Aprilis hora meridie
uel quasi Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini
Eugenij diuina prouidencia pape quarti anno secundo In curia domus
hospitalis apud sanctum Mathiam in wratsl. fratrum ordinis Cruciferorum
cum Stella.“

In signo literae singulares totius nominis: Iacobus quondam Petri
Ketscher de Nisa⁸⁷⁾). Animadverte crucem truncatam cum serpente.
⁸⁷⁾ scil. domini. ⁸⁸⁾ Neisse.

78.
1434.

„Et Ego Nicolaus quondam Nicolai de ylaw Clericus pomeza-
mensis⁸⁹⁾ diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Vicariorum ecclesiae cathedralis wratisl.

— „Sub Anno Natiuitatis eiusdem⁹⁰⁾ Millesimoquadrungentesimo Trice-
simo quarto Indicione duodecima Pontificatus in christo sanctissimi pa-
tris et domini nostri domini Eugenij diuina prouidencia Pape quarti An-
no eius quarto die uero Louis terciadecima mensis Augusti hora meri-
diei uel quasi In Stuba inferiori domus habitacionis famosi viri Iunge-
hans retro ecclesiam sanctipetri ibidem in legnicz sitae.“

In signo: angelorum pax. S (Signum) N (Nicolai.) Werlid. (?).
89) scil. domini.

TABULA VI.

79.

1437.

„Et ego Nicolaus quondam Petri de Wansouia⁹¹⁾ clericus Wrati-
slauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Actum et datum in Monasterio nostro beate Marie predicto⁹²⁾. Sub
Anno Natiuitatis domini Millesimo quadrungentesimotricesimo septimo In-
dicione quintadecima Martis die vicesima octaua mensis Maij hora ter-
ciarum uel quasi pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini no-
stri domini Gregorij diuina prouidencia pape quarti Anno septimo.“

In medio signi N. (Nicolaus), in pede: Nicolaus Wanso.

91) Wansen. 92) „Iodocus abbas Monasterii beate Marie virginis in Arena Wratisl.“
jussit hanc tabulam.

80.

1437.

„Et ego Nicolaus petri dicti Bozopetir de Goltberg wratisla-
uiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate notarius“⁹³⁾.

Ex tabulario Vicariorum ecclesiae cathedralis Wratislav.

— „Sub anno Natiuitatis eiusdem⁹⁴⁾ Millesimoquadrungentesimo tricesimo
septimo Indicione quintadecima Pontificatus sanctissimi in christo patris
et domini nostri domini Eugenij diuina prouidencia pape quarti anno
septimo veneris die vicesima septima mensis septembries hora terciarum
uel quasi in notaria Officialatus wratisl.“

In signo M(?) in pede signi v v siue y y et N. B. G. (Nicolaus
Bozopetri Goldbergenisis.)

93) in aliis etiam: „Scriba causarum Consistorij Wratislauiensis.“ 94) scil. domini.

81.

1440.

„ET ego Iohannes quondam Bartholomei Grädis⁹⁵⁾ de Ma-

ioriglogouia wrat. dioc. Clericus Coniugatus publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex Archivo Augustinorum Saganensium.

— „Sub Anno Natiuitatis eiusdem⁹⁶) Millesimoquadragesimo quadragesimo Indicione tercia pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Eugenij diuina prouidencia pape quarti Anno eius nono Mercurio die nono mensis Marcij hora vesperorum uel quasi in villa Orske⁹⁷) Rudinensis districtus wratisl. diocesis in Curia dotis siue parrochialis ecclesie ibidem in Orske.“

In pede signi Io (Iohannes) Gräe (Grädis.)

95) Grädis. 96) scil. domini. 97) hodie Urschau.

82.

1441.

„Et ego Henricus quondam Iacobi Herzog de Awris⁹⁸) Clericus wratisl. dioc. publicus Imperiali Auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratisl. —

— „Sub anno natuitatis domini Millesimo quadragesimoprimo Indicione quarta die quippe lune octaua die Mensis Maii hora vesperarum uel quasi pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Eugenij diuina prouidencia pape quarti Anno ipsius vero undecimo in Coquina Magistri ac preceptoris Cruciferorum cum Stella apud sanctum Mathiam wratisl.“

In pede signi S. (Signum) hen ri ci S. (?)

98) hodie Uuras.

83.

1442.

„Et ego Nicolaus quondam Iohannis man de Glogouia maiori wratislauiensis diocesis publicus Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium.

— „Sub anno Natiuitatis eiusdem⁹⁹) millesimo Quadragesimo Secundo Indicione Quinta pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Eugenij diuina protidencia pape Quarti anno duodecimo veneris die vicesima tercia mensis Nouembris in villa Quelicz¹⁰⁰) districtus Glogouiensis wratislauiensis diocesis in Stuba domus Scultecie ibidem hora vesperorum uel quasi.“

Super cruce truncata d(?) (deus?); in pede signi N. M. (Nicolaus Man.)

99) scil. domini. 100) hodie Quelicz.

84.

1448.

„Et ego Iohannes Georgi gebehard de Garlicz clericus missnensis diocesis publicus Sacra Imperiali auctoritate notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium.

— „Sub anno natuitatis eiusdem¹⁰⁰) Millesimoquadragesimo quadragesimo octauo Indicione xi pontificatus Sanctissimi in christo patris et

domini nostri domini Nicolai diuina prouidencia pape quarti Anno eius secundo martis die XVI mensis aprilis hora sextarum uel quasi In monasterio Beate et gloriose marie uirginis canonicorum regularium opidi Sagan et in stuba mangna(?) iuxta coquinam.“

In medio signi S. (Signum.) In pede: Io han geb (Iohannes Gebehard.)

101) scil. domini.

85.

1450.

„Et ego Iohannes quondam Iohannis Weynrich de legnicz wratisl. dioecesis publicus imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Anno a Natiuitate eiusdem¹⁰²⁾ Millesimo quadringentesimo Quinquagesimo Indicione tredecima pontificatus Sanctissimi in cristo patris et domini nostri domini Nicolai diuina prouidencia pape Quinti anno quarto die vero Saturni vicesimaquinta mensis Aprilis hora fere vesperarum In Stuba domus consuete habitacionis uenerabilis viri domini Yuonis magistri domus hospitalis sancti Mathie ordinis Cruciferorum cum Stella in Wratislavia.“

In signo ma ria et in pede eiusdem: Iohannes Weynrich.

102) scil. domini.

86.

1458.

„Et ego Burgmannus quondam Wilhelmi de Schelndorff de Jawor Clericus wratislauiensis dioecesis Sacra imperiali auctoritate Notarius.“

Ex Archivo Augustinorum Saganensium.

— „Sub Anno Natiuitatis eiusdem¹⁰³⁾ Millesimo Quadringentesimo quinquagesimo Octauo Indicione Sexta pontificatus Sanctissimi in Cristo patris et domini domini pij diuina prouidencia pape Secundi anno eius primo mercurij die quintadecima mensis Nouembris hora terciarum in Consistorio Wratislauensi.

Signum ex literis magnis b et ai compositum est. In pede eiusdem: Burg. wilhel. Schelnd. (Burgmannus Wilhelmi Schelndorf.)

103) scil. domini.

87.

1466.

„ET ego Albertus Petri de Solez Clericus Cracoviensis dyocesis Publicus Imperiali Auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Actum et datum Cracowie In domo habitacionis nostre¹⁰⁴⁾ die Martis vicesima Nona mensis februarij Anno domini Millesimo quadringentesimo Sexagesimo Tercio, Indicione undecima pontificatus sanctissimi in christo patris domini pape predicti¹⁰⁵⁾ Anno eius Quinto hora vesperarum uel quasi.“

In signi pede: Sancta Crvx et AL PE DE S. (Albertus Petri de Solez.)

104) „Gregorij de Myslowycze decretorum doctoris Archidiaconi Ecclesie Metropolitane Leopoliensis Iudicis quoque commissari Reverendi patris domini Iohannis de Pnyow(?) decretorum doctoris Archidiaconi et Administratoris Ecclesie cathedralis Cracoviensis et College eiusdem de medio sublat“ etc. 105) Pl. II,

88.

1463.

„ET Ego ffanciscus quondam Clementis kortcz Clericus wratislauiensis Sacra Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium.

— „Sub anno Natiuitatis eiusdem¹⁰⁶⁾ Millesimo quadragintesimo sexagesimo tercio Indicione undecima Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Pij diuina prouidencia pape Secundi anno eius Sexto martis die tertiadecima mensis Septembris hora tertiarum in ecclesia wratislauensi.“

In pede signi F. C. K. (Franciscus Clementis Kortcz.)

106) scil. domini.

89.

1466.

„Et ego Michael Bartholomaei Blorok de Grotkaw Clericus Wratislauiensis diocesis publicus sacra Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Vicariorum ecclesie cathedralis wratislav.

— „Sub Anno natiuitatis eiusdem¹⁰⁷⁾ Millesimo quadringentesimo sexto, Indicione decimaquarta Pontificatus Sanctissimi in christo patris. et domini. nostri domini Pauli. diuina prouidencia Pape Secundi anno eius tercio Veneris die septima Nouembris. hora tertiarum vel quasi. In palatio superiorj domus Habitacionis Mansioniorum Ecclesie Wratislauensis prope Cimiterium eiusdem sita.“

In medio signi M. (Michael) et in pede ejusdem: Bartholomides (filius Bartholomaei.)

107) scil. domini.

90.

1471.

„Et Ego Petrus petrj de Lang. Clericus wladislauiensis diocesis publicus auctoritate Imperiali notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Actum et datum in Castro nostro¹⁰⁸⁾ Raczausiensi. Anno domini Millesimo quadringentesimo Septuagesimo primo Indicione quarta. pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini pauli diuina prouidencia pape Secundi anno eiusdem septimo. die vero Lune prima mensis aprilis hora tertiarum uel quasi In Caminata parwa castri predicti.“

In pede signi ihs crs maria (Ihesus Christus Maria.)

108) Iacobi de Senno dei et apostolicae sedis gratia Episcopi Wladislauensis.

T A B U L A V I I.

91.

1473.

„Et Ego Martinus Natus Bartholomei de Brunna Clericus Olomucensis Diocesis Sacra Imperiali Auctoritate Publicus Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Anno domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo tercio Indicione sexta Die vero Martis septima Mensis Decembris Pontificatus Sanctissimi in christo patris Reuerendissimi nostri domini Sixti Diuina prouidencia pape quarti anno eius tercio In Ecclesia sancti Francisci hospitalis pragensis hora terciarum uel quasi.“

In pede signi Mar tinus.

92.

1483.

„Et ego Nicolaus pretzel de Saleza Maguntine diocesis Clericus publicus Sacra Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Actum et datum in Capitulo dicte domus nostre¹⁰⁹) Anno domini Millesimo quadringentesimo octuagesimo tercio Indicione. prima die Martis vicesimasexta Mensis Augusti hora terciarum vel quasi pontificatus Sanctissimi in cristo patris et domini nostri domini Sixti diuina prouidencia pape Quinti Anno eius Terciodecimo.“

In pede signi Nicolaus pczel (preczel.)

109) „domus sancti Mathie in Wratislavia.“

93.

1495.

„ET ego Laurencius Sculteti de Czolchaw¹¹⁰) clericus Wratislauiensis diocesis publicus Sacra Imperiali Auctoritate Notarius.“

Ex tabulario S. Mathiae Wratislav.

— „Anno a Nativitate eiusdem¹¹¹) Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo Quinto Indicione Terciadecima Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris et domini nostri domini Alexandri diuina prouidencia pape Sexti, Anno eius Tercio, Martis die, Vicesimasexta Mensis Maij, hora quasi decimaseptima.“

In pede signi: S. L. S. (Signum Laurentii Sculteti.)

110) Büllichau. 111) scil. domini.

94.

1497.

„Et ego paulus quondam Iohannis Molitoris de Sagano Wratislauiensis diocesis publicus Sacra Imperiali auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Augustinorum Saganensium.

— „Sub anno nativitatis eiusdem¹¹²) Millesimo quadringentesimo nonagesimo Indicione quintadecima pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Alexandri diuina providencia pape Sexti anno eius quinto veneris die decimasexta mensis marcij hora terciarum uel

quasi In Stuba honeste domine Margarethe relicte quondam Iohannis Eyszemust, Ciuis jn Sagano Wratislauiensis dyocesis.“

In primo signi circulo P. (Paulus) in secundo a(?) in tertio b(?),
In pede: paulus mölner.

112) scil. domini.

95.

1505.

„Et ego petrus quondam Iohannis küne de kuntzindorff presbiter wratislauensis diocesis publicus sacra Imperiali auctoritate notarius.“

Ex Archivo Augustinorum Saganensium.

— „Sub Anno natuitatis eiusdem¹¹²⁾ Millesimo quingentesimo quinto Indiccione octaua Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Iuly diuina prouidencia pape Secundi Anno eius Secundo. die vero Mercury octaua mensis Ianuary, hora vesperorum vel quasi In domo siue estuario dothis ecclesie Parochialis in Bresznitz¹¹³⁾ Saganensis districtus Wratislauensis diocesis.“¹¹⁴⁾

In pede signi: Signetum petri küne.

112) scil. domini. 113) hodie Brzesnitz. 114) Diploma manu alterius scriptum et a notario subsignatum est.

96.

1507.

Et ego Andreas Iohannis Neringk de Lewinbergk presbyter wrat. diocesis Sacra Imperiali auctoritate publicus Notarius.“

Ex Archivo S. Mathiae Wratisl.

— „Sub anno a natuitate eiusdem¹¹⁵⁾ Millesimo quingentesimo septimo Indiccione decima die vero Martis Septima Mensis Septembris pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Iuly pape Secundi anno eius tercio hora decima octaua vel quasi in Stuba communi domus parrochialis Schweidnitzerensis.“

In pede signi A N (Andreas Neringk.)

115) scil. domini.

97.

1510.

„ET Ego Iohannes Wenceslai de Robaczyna clericus poznanensis diocesis publicus Sacra Apostolica Auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Vicariorum ecclesiae cathedralis Wratislav.

— „Sub Anno Natuitatis eiusdem¹¹⁶⁾ Millesimo quingentesimo decimo Indiccione tredecima Pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Iulij diuina prouidencia pape secundi anno septimo die vero veneris penultima mensis Augusti hora vesperorum vel quasi in domo habitacionis venerabilis domini Thome Goczuskowsky (?) Canonici Ecclesie Poznaniensis.“

In pede signi: IESUS MARIA VENCESLAIDES.

116) scil. domini.

98.

1517.

„ET ego Iohannes Reiche Clericus Wratislauiensis diocesis publicus sacra Apostolica auctoritate Notarius.“

Ex Archivo Augustinorum Saganensium.

— „anno a Natiuitate eiusdem¹¹⁷) Millesimo quingentesimo decimoseptimo Indictione quinta die Mercurij Nona mensis Decembris Pontificatus Sanctissimi In christo patris et domini nostri domini Leonis diuina prouidencia pape decimi Anno quinto hora vesperorum uel quasi In domo ac habitacione Reuerendi in christo patris et domini Cristofferj Abbatis Canonicorum regularium ordinis sanctj Augustini. Monasterij Beate Marie virginis in Sagano Wratislauiensis diocesis.“

In pede signi: 1518 (?). S. I. R. (Signum Iohannis Reiche.)
117) scil. domini.

99.

1519.

„ET ego Anthonus Lebe Wratislauiensis publicus sacra apostolica auctoritate Notarius.“

Ex tabulario Monasterii Monialium S. Clarae Glog. magn.

— „In nomine domini amen. Nouerint vniuersi et singuli preseñtis publici Instrumenti seriem inspecturj Quod anno a Natiuitate ejusdem Millesimo quingentesimo decimonoно Indictione septima Die uero Lune decimaoctaua Mensis July Pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Leonis diuina prouidencia pape decimi anno septimo.

In signi pede: A. L. (Antonius Lebe.)

100.

1550.

„Vad ich Gregorius Göppertus Glogoviensis aus Väpstlicher vnd keyserlicher gewalde offen Notarius.“

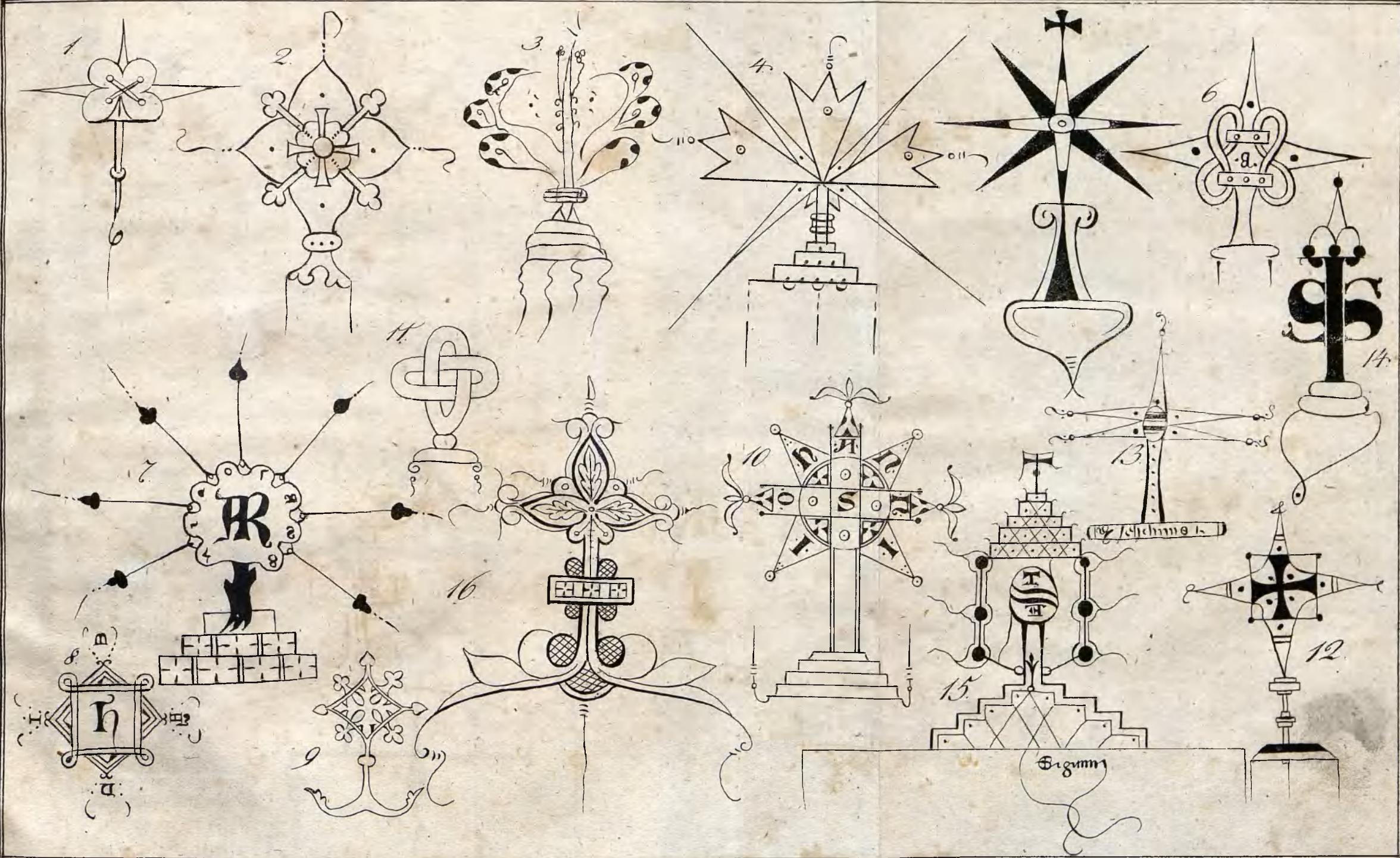
Ex Archivo Augustinorum Saganensium.¹¹⁸)

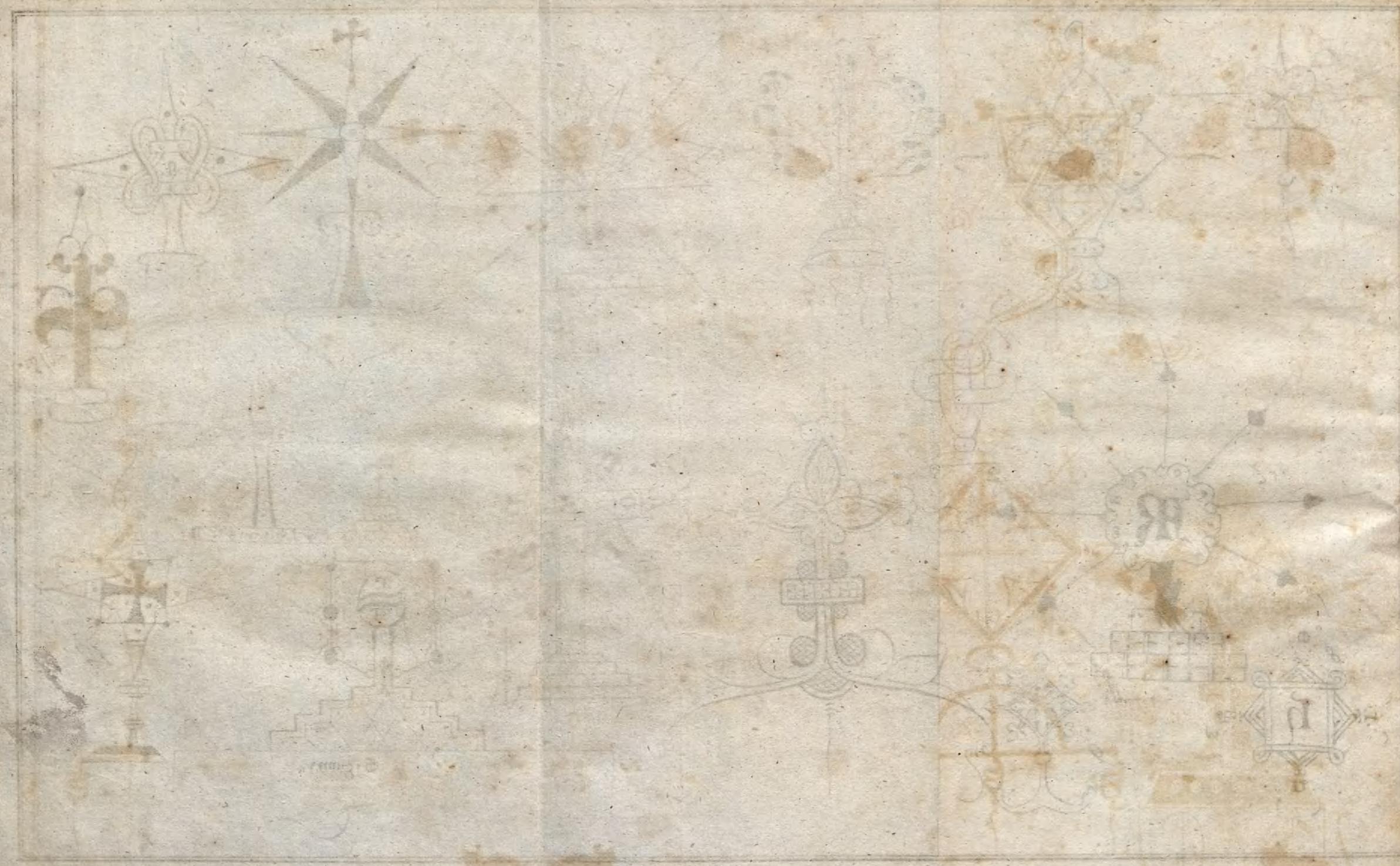
„In Gottes namen Amen. Kündt vnd offenbar sei allermeniglich durch dis kegen wertige Instrument, die es sehen, lesen, aber hören lesen, das in dem jar als man zalt noch Christi vnsers lieben Hern vnd seligmachers geburt, tausent funfhundert und funzigsten, in der achten tzinszal, zu latein jndictio genent, vff Sonnabend den achten tag des Monats Novembris in der andern stunde nachmittage aber der gleichen kribnung des allerheiligsten in Got vaters vnd Hern, Hern Iulij des dritten dis namens, in seinem ersten iore.“

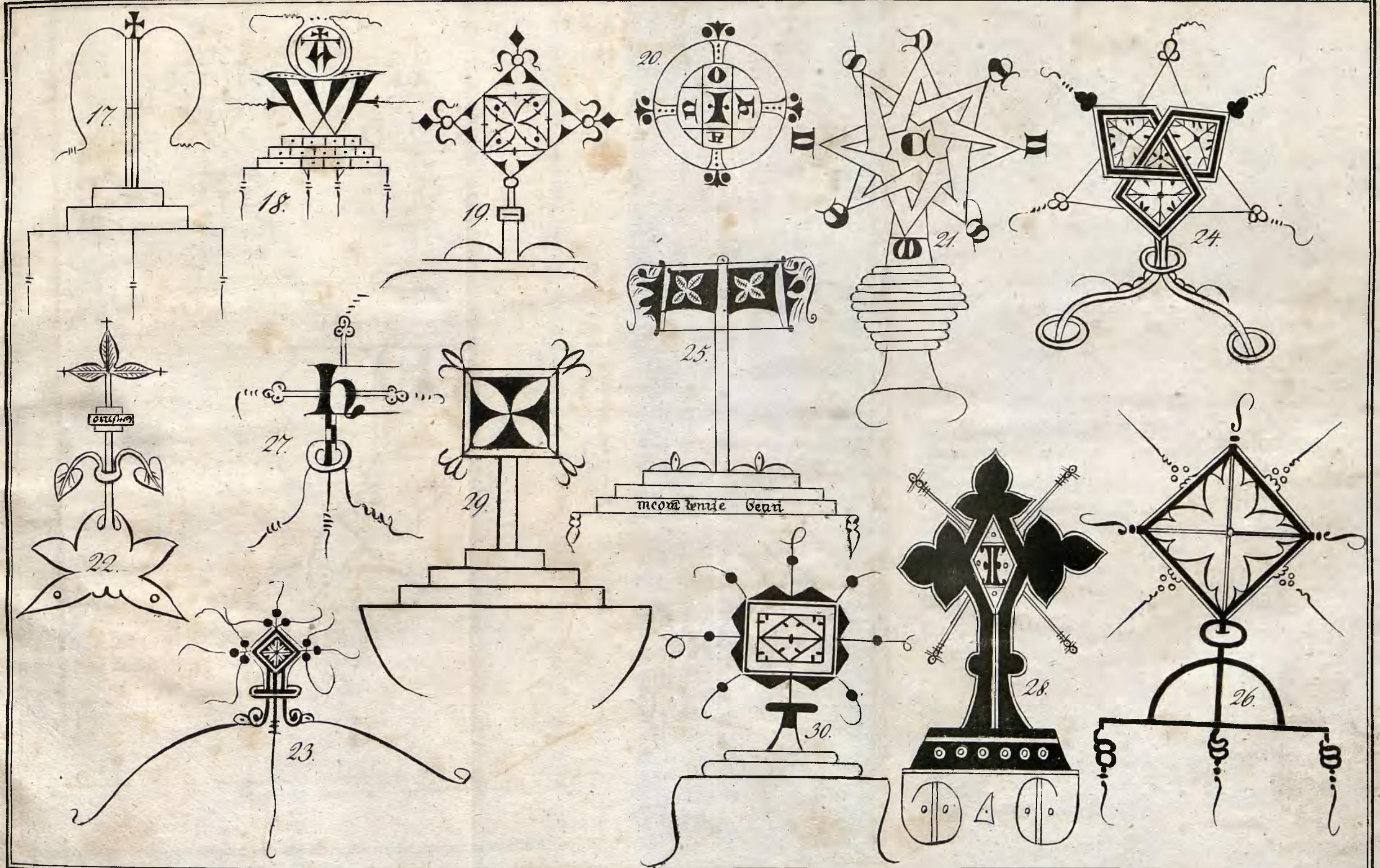
In signo: G G G: (Gregorius Göppertus Glogoviensis.) Iuxta signum: D P M. (?) in pede ejusdem: Mvrvs Aenevs sana Consciencia.

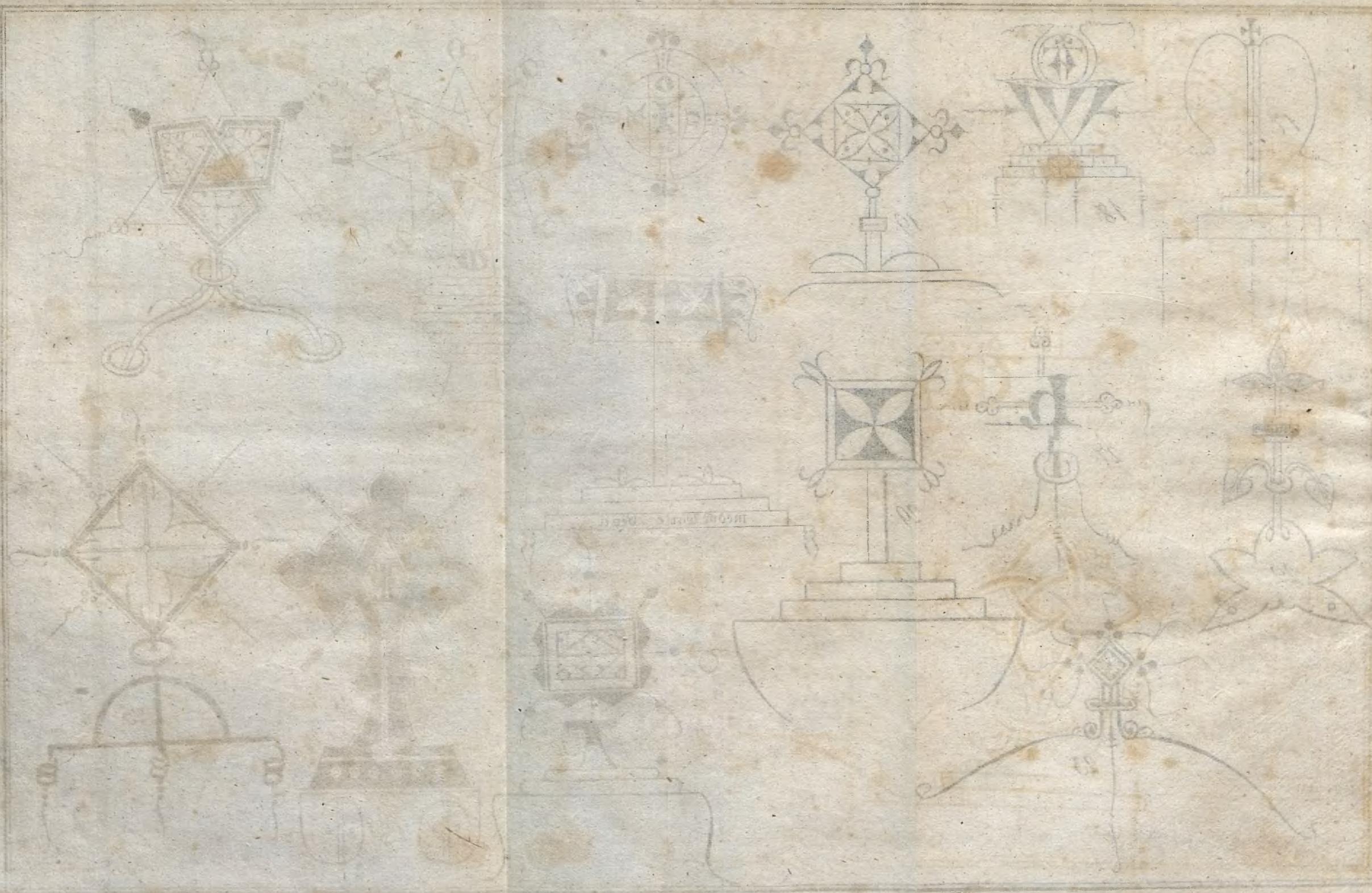
118) hoc est exemplum rarissimum instrumenti publici germanici.

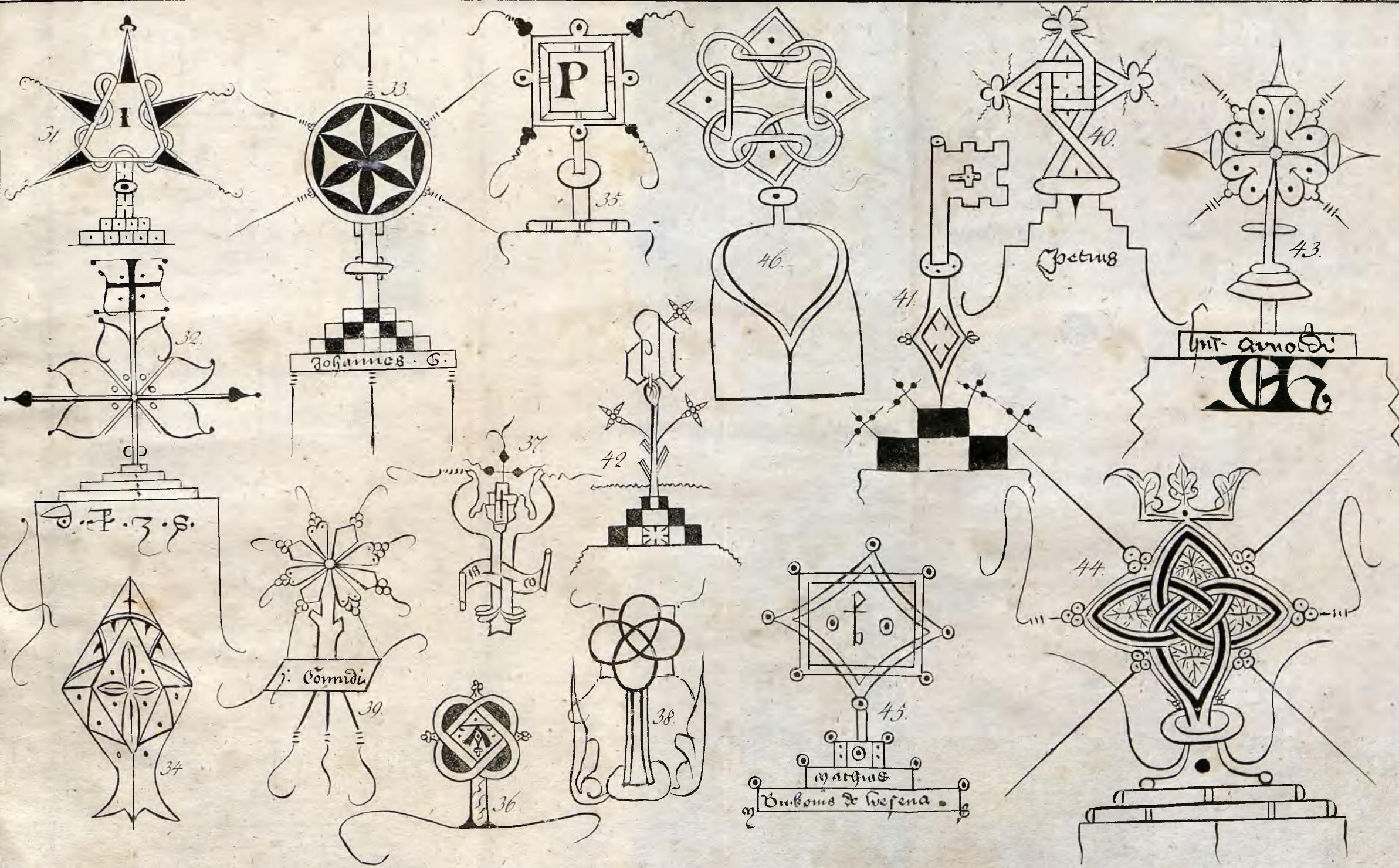
The small island off the coast of Japan, Iwo Jima.

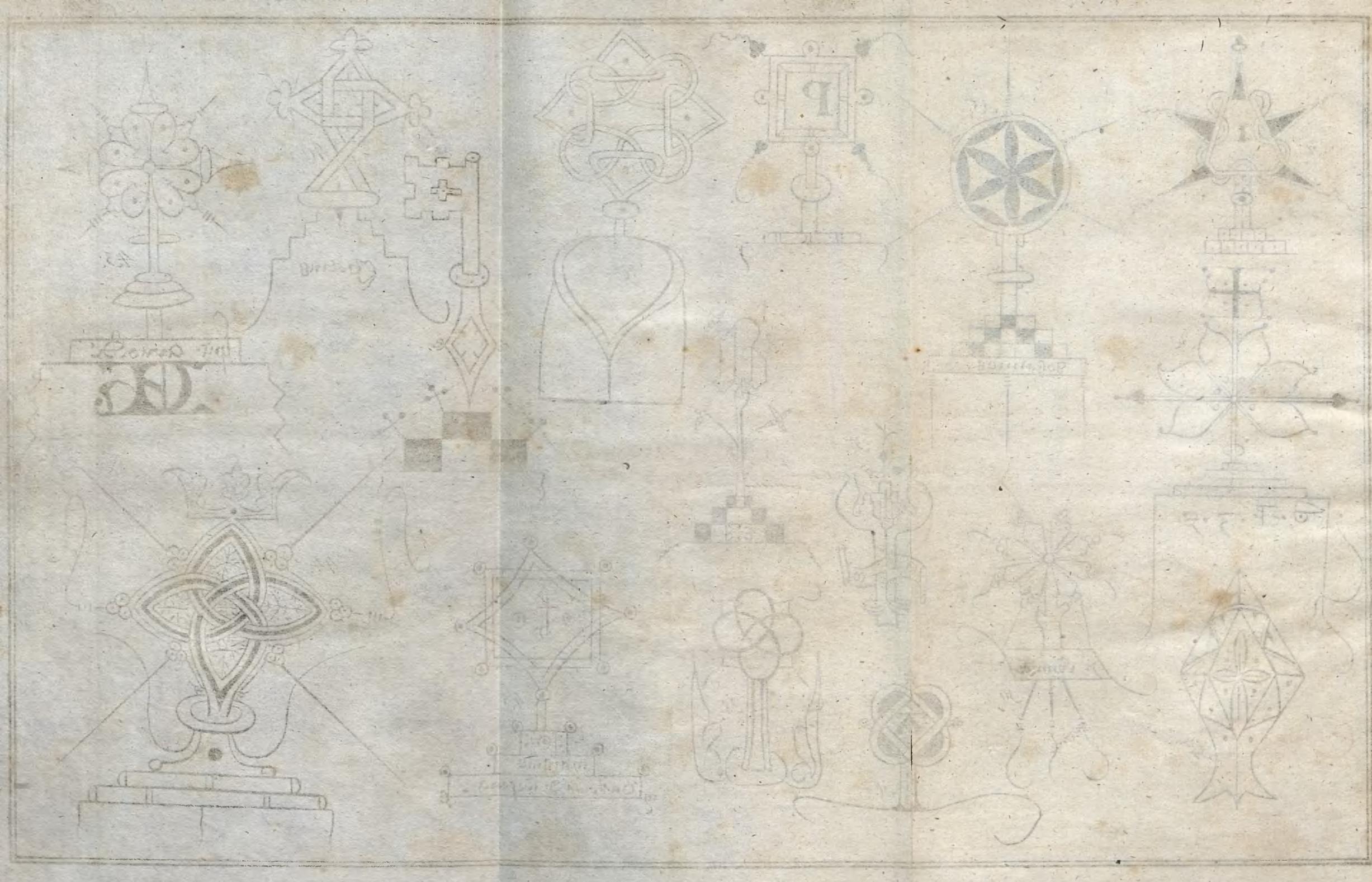

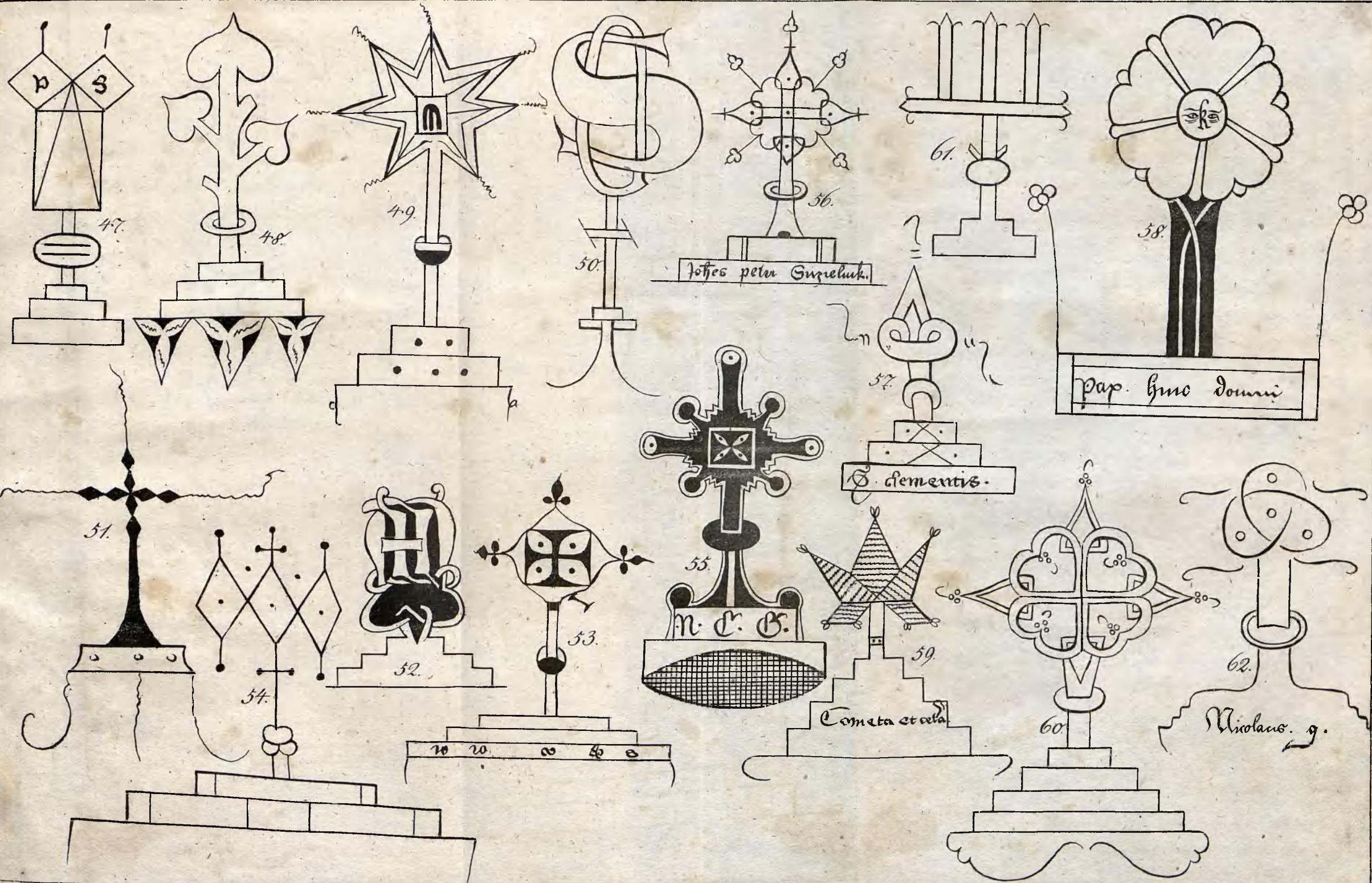

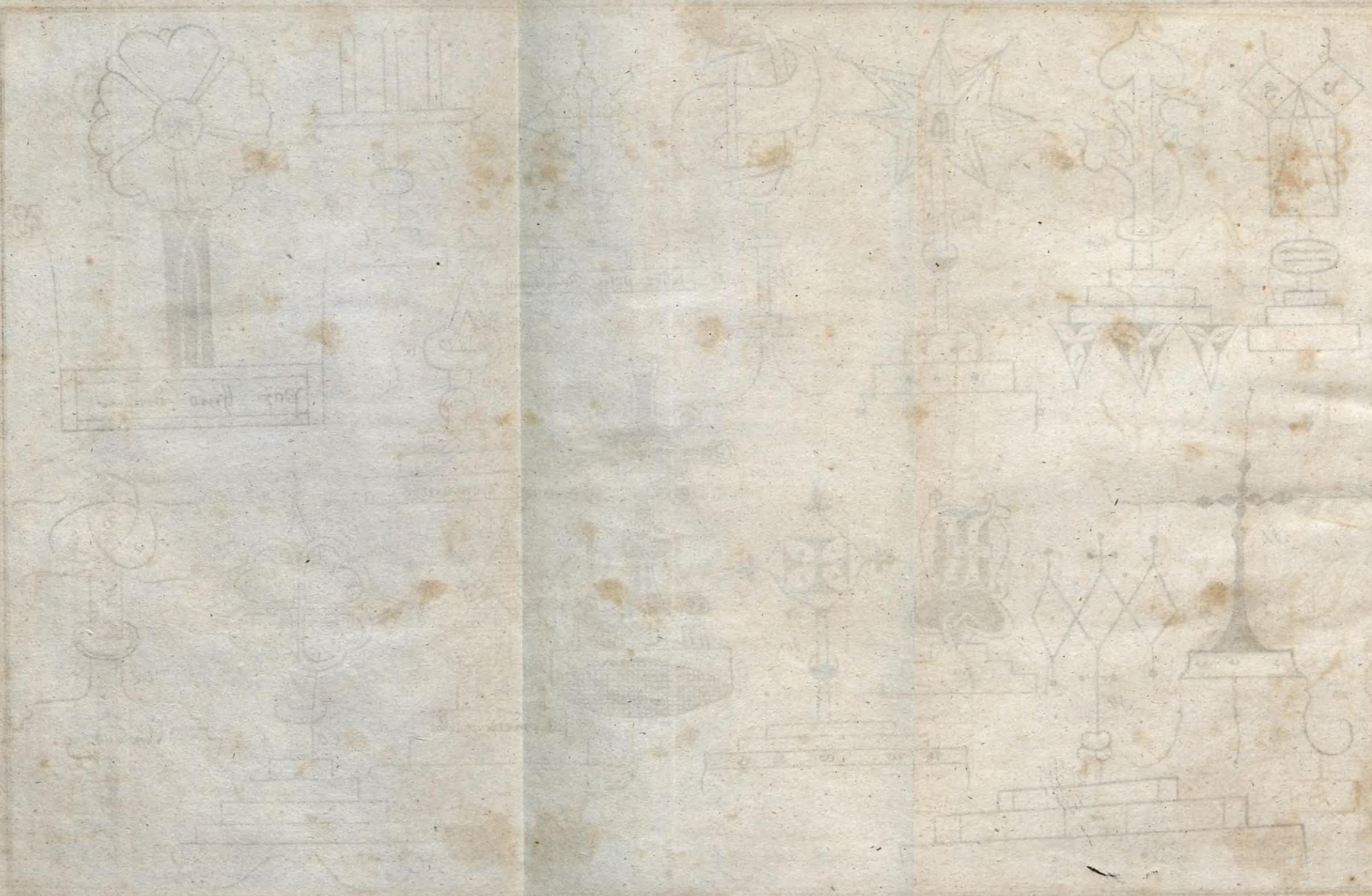

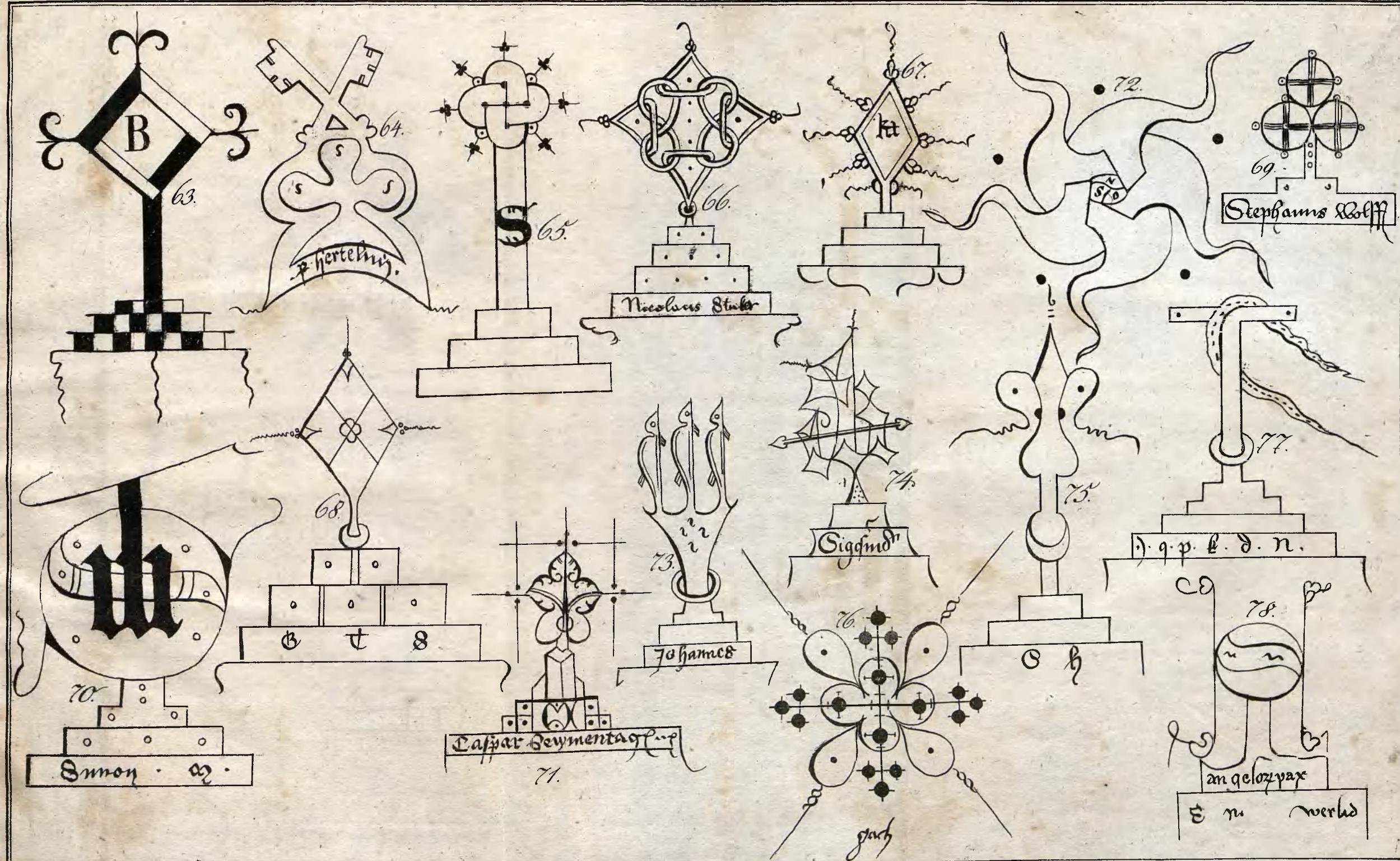

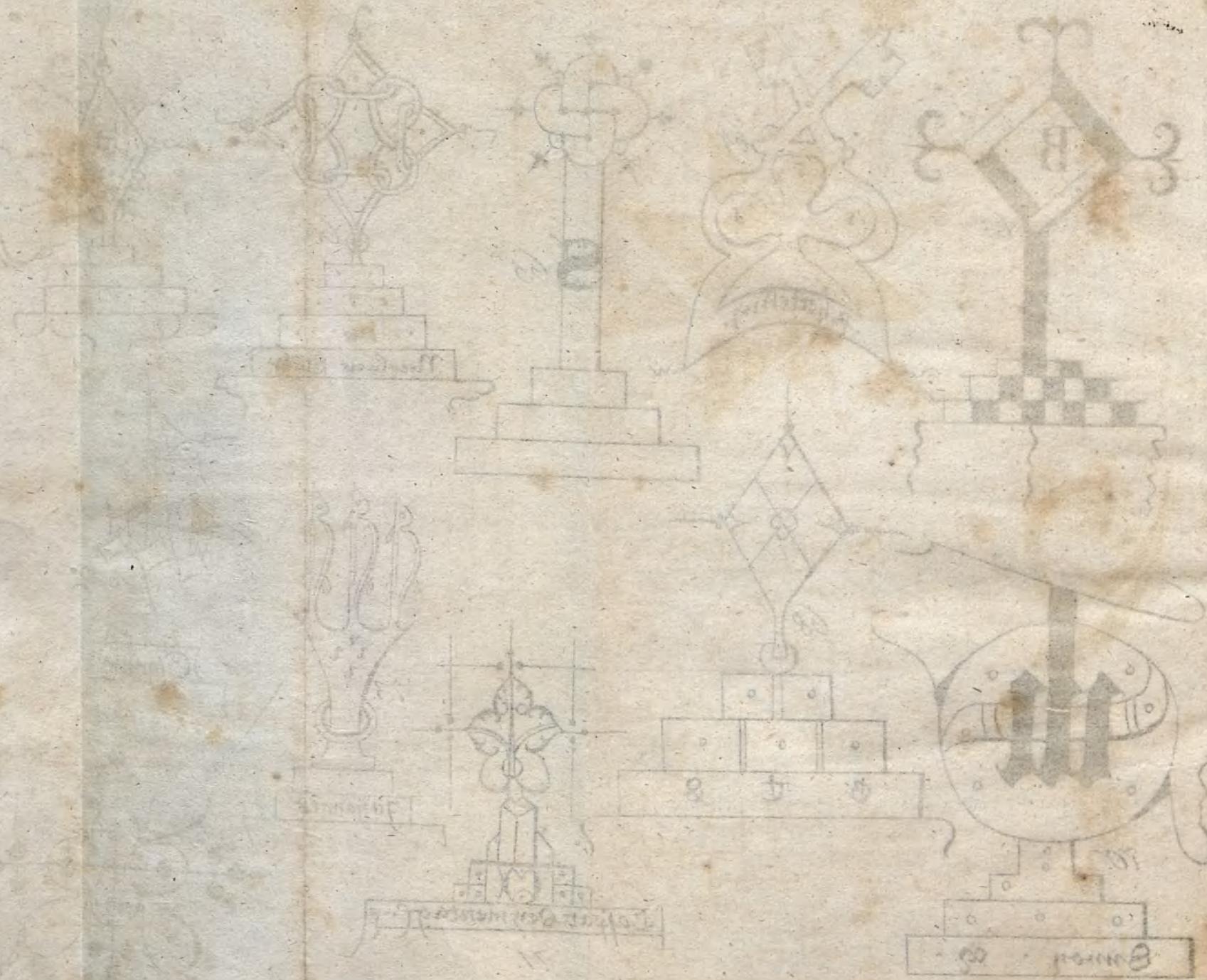

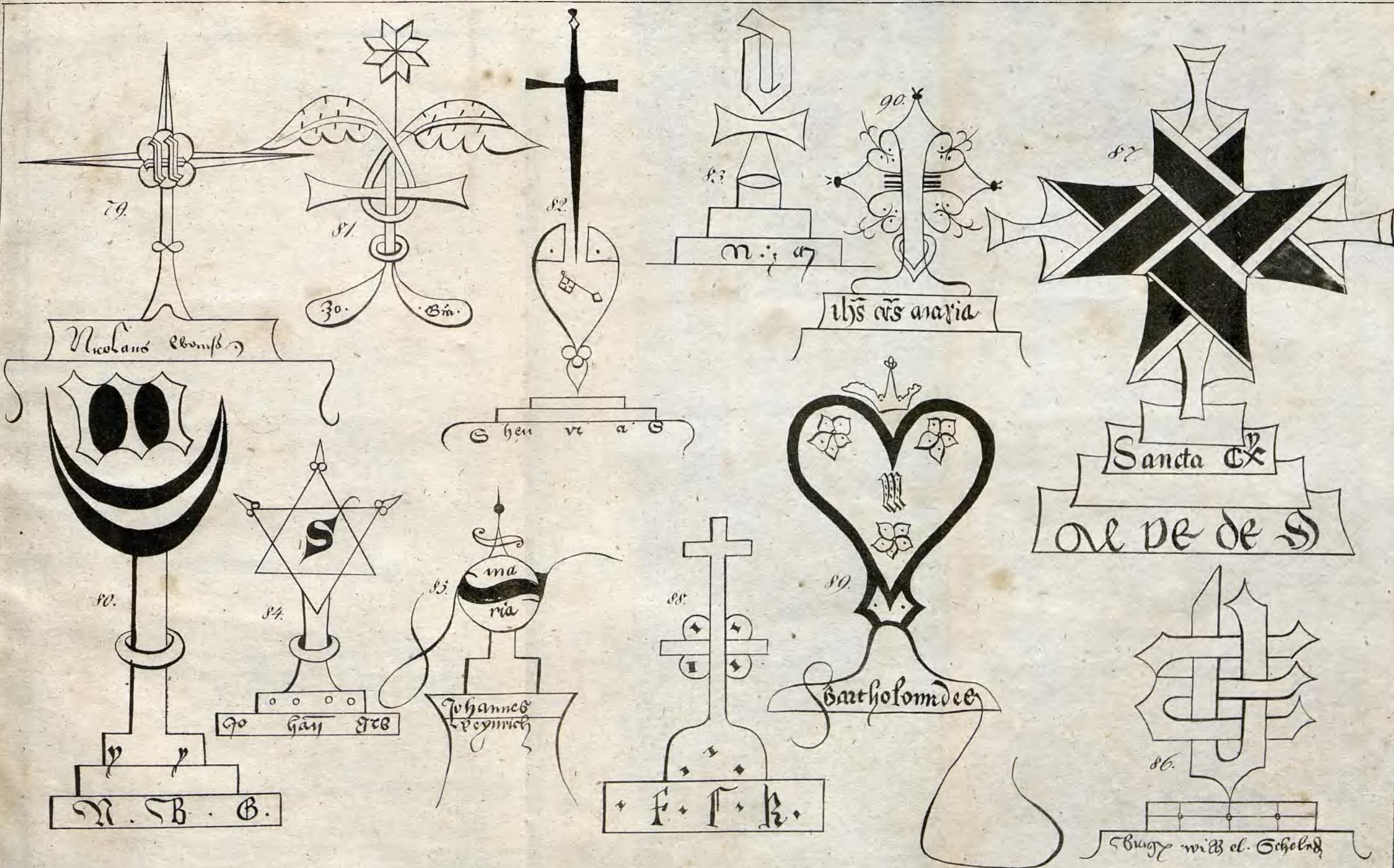

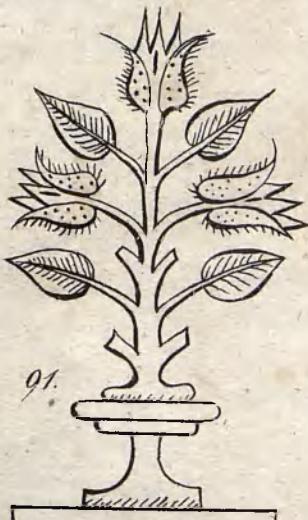

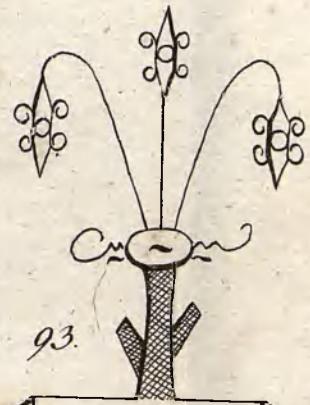

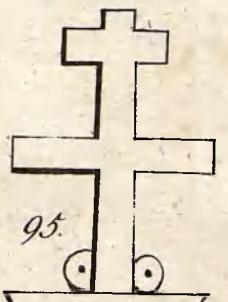

mar:ini 16:

93.

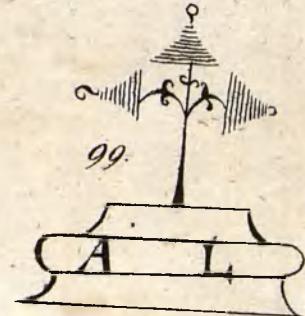
95.

Sugeta petri linea.

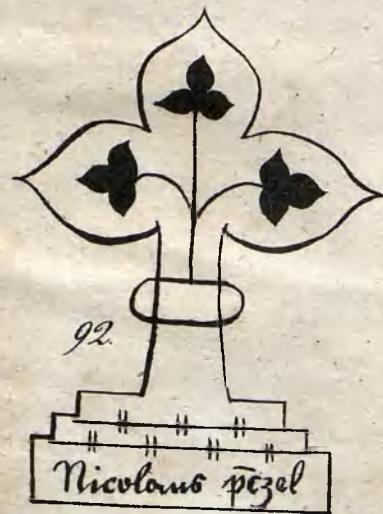
97.

IESVS
MARIA
VENCESLAIDES

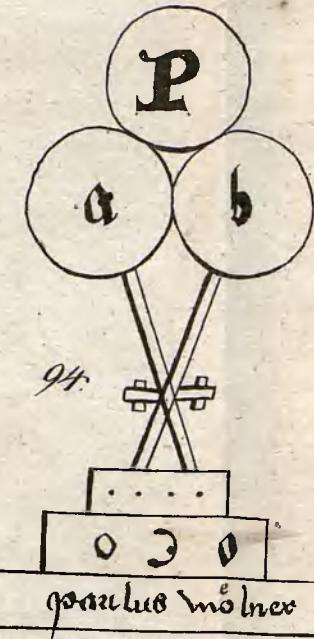
99.

A L

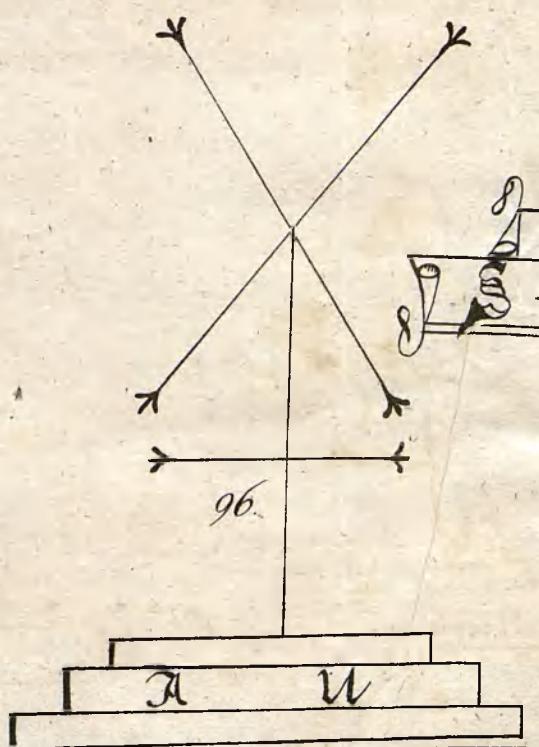
92.

Nicolaus pezel

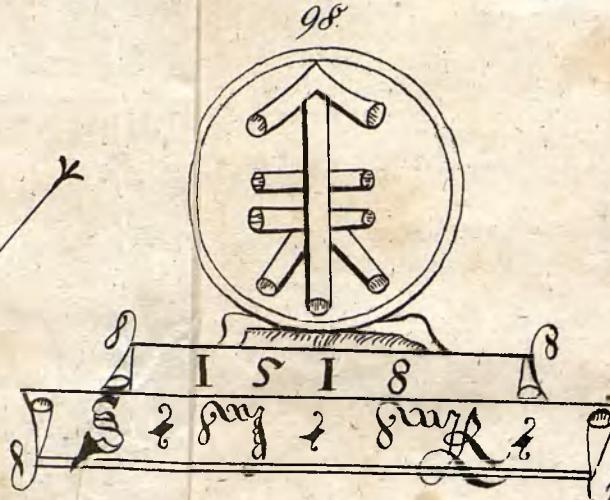

94.

gauclis molner

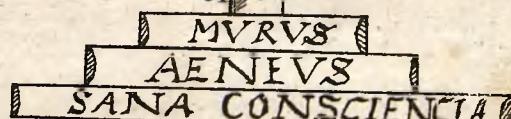

96.

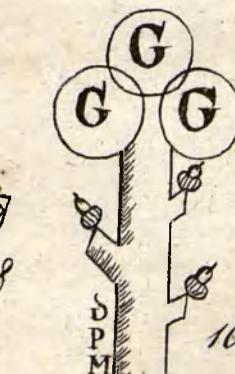
98.

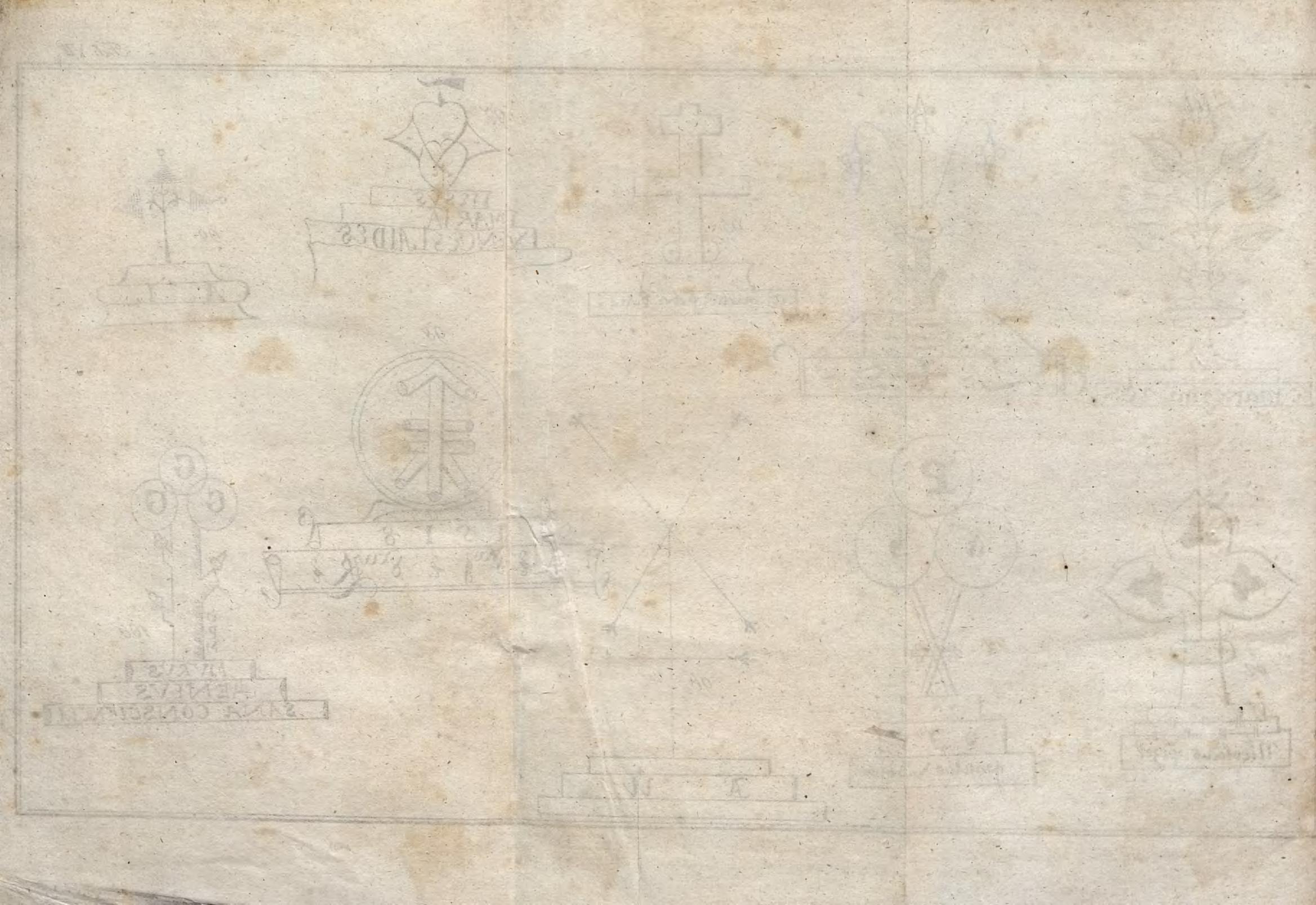
I S I U S

100.

MVRVS
AENEVS
SANA CONSCIENTIA

a

